هر قولاغیمدا بیر قیزیل آلما

یازار:
رقیه کبیری

نشر اختر

سر شناسه	**: کبیری، رقیه، ۱۳۴۱ -**
عنوان و نام پدیدآور	**: هر قولاغیمدا بیر قیزیل آلما/ یازار رقیه کبیری؛ ویراستار مرتضی سلمانی.**
مشخصات نشر	**: تبریز: اختر، ۱۳۹۹.**
مشخصات ظاهری	**: ۹۶ ص.**
شابک	**: ۸-۵۳۸-۴۸۶-۶۰۰-۹۷۸**
وضعیت فهرست نویسی	**: فیپا**
یادداشت	**: ترکی.**
موضوع	**: داستان‌های کوتاه ترکی آذربایجانی -- ایران – قرن ۱۴**
موضوع	: Short stories, Turkish -- Iran -- 20th century
رده بندی کنگره	: PL۳۱۴
رده بندی دیویی	**: ۸۹۴/۳۶۱۳**
شماره کتابشناسی ملی	**: ۷۵۴۰۷۶۳**

نشر اختر

هر قولاغیمدا بیر قیزیل آلما

یازار: رقیه کبیری

ویراستار: مرتضی سلمانی

ناشر: نشر اختر

چاپ اول ۱۴۰۰ ● ۹۶ صفحه ● قطع رقعی ● ۲۰۰ جلد

شابک: ۸-۵۳۸-۴۸۶-۶۰۰-۹۷۸

تبریز– اول خیابان طالقانی، روبروی مصلی، نشر اختر

تلفن: ۰۹۱۴۱۱۶۶۸۹۷ و ۳۵۵۵۵۳۹۳-۰۴۱

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

بسم الله الرحمن الرحیم

فهرست

امارات چوخ اوزاقدی؟ ۵

ساری خوشبختلییم ۱۳

اوزو گونشه ۱۹

مرکزده‌کی بوزارمیش بولود ۳۰

کپه‌نک‌لری قورخوتمایین! ۳۵

دست‌دیلبر ۳۹

لکه ۴۷

او قادین دوشیزه اورلئان دئییلدی ۵۱

گؤیرچین قیزلار ۶۱

من، کؤلگه‌م و مهتاب ۶۹

بوفالو خاللی صنم ۷۵

آلما فلسفه‌سی ۸۳

هر قولاغیمدا بیر قیزیل آلما ۸۷

امارات چوخ اوزاقدی؟

ایل‌لر سونرا یوسف سکوتو حلقوموندا پوزوب، کندین یوز ایل‌لیک یولغون[1] آغاجی‌نین باشیندان باغیردی: بلقیس‌سسسسسسس...

سسی ماشین ایچینده اوزاقلاشان بلقیسه چاتماسا دا، ماشین آرخاسیندان قاچان یاشیدلاری آیاق ساخلاییب، سس صاحبی‌نین کیم اولدوغونو گؤرمک اوچون اطرافا باخیب، یولغون آغاجی‌نین کناریندا دورموش مهربی‌بی ایله آغاجین باشینداکی یوسفی گؤرونجه، هئچ بیر سس ائشیتمه‌میش کیمی یئنه ماشینین بوراخدیغی توزاناق آرخاسیندان قاچماغا دوام ائتدیلر. کیمسه یوسفین دانیشماغینی خاطرلامیردی. بعضی کندلی‌لر یوسف یئرینه اونا لالوش دئیردیلر.

مهربی‌بی بوش کاسا ألینده، آغاجین قیراغیندا دایانمیش اون یاشلی قیزینی آپاران ماشینین آرخاسینداکی قیرمیزی چیراق‌لارینا گؤز تیکمیشدی. بلقیس‌ین آدینی ائشیدنده باشینی قالدیرماسا دا، سس دیزلرینی سوستالدیب، یولغون آغاجی کیمی بئلی بوکولوب، دیزه چؤکنده بوش کاسا ألیندن یئره دوشدو.

[1] یولغون آغاجی: سیستان بؤلگه‌سی‌نین یئرلی آغاجی‌دیر. فارسجا: درخت گز.

بیر آن اؤنجه گئری دؤنوش اومودویلا کاسانین سویونو بلقیسی آپاران ماشینین آرخاسیندان سَپمیشدی. گون‌اورتا چاغی همین بو کاسایلا بلقیس‌ین ساچینا-جانینا سو تؤکوب، آلما یاناق‌لارینی، جانی‌نین گؤرونوب گؤرونمه‌ین بوجاق‌لارینی لیفله‌ییب، قیزینی عمرونون سونونا کیمی خاطرلاماق اوچون دقت ایله بلقیسه زیلله‌نیب، اونون صفتینی أزبرله‌ییب، دفعه‌لرجه وجودونو اییله‌میشدی. بلقیس ایسه قولچاق کیمی نه اینمیشدی، نه دینمیشدی. قیزی‌نین ساچی، جانی یاد کیشی وئردییی صابین عطرینی قوخویوردو.

یاد کیشی کئش ایله باغلانمیش اسکناس‌لاری کهور-ون قاباغینا قویوب، بیر دست پالتار، بیر ده او صابینی مهربی‌بی‌نین ألینه وئریب، بلقیسی یویوندوروب، او پالتاری گئیدیرمه‌سینی ایسته‌میشدی.

ماشین گؤزدن ایتندن سونرا یوسف یئنه لال اولوب، خئیلک یولغون آغاجی‌نین باشیندا دایانیب، بوم‌بوش یولا باخدی. یاشیدلاری قامیشلیغا ساری قاچاندا، قامیش دولو لؤتکه‌سینی باشینا بوراخدیغینی خاطرلادی. مهربی‌بی کاسانی کوچه‌نین تورپاغی ایله دولدوروب باشینا سوووردوغونو گؤرونجه، چیویک پیشیک کیمی آغاجدان ائنیب، لؤتکه‌سینه ساری قاچدی. یاشادیغی کپر[1] ایله لؤتکه آتاسی بالاچ‌دان میراث قالمیشدی. باجیسی گول‌پری گئدن گونون صاباحیسی کندلی‌لر بالاچ‌ین جسدینی قامیشلیقدا تاپمیشدیلار. یوسف ایسه او گوندن بری لال اولموشدو. بالاچ اؤلندن سونرا، او لؤتکه‌نین بدْیمن اولدوغو آغیزباآغیز دولانمیشدی. بدیمن

---

[1] کپر: قامیش‌لا تیکیلن کومه.

لؤتکه‌نین صاحابی دا بدیمن اولار دئیه، کیمسه اونا یاخینلاشمازدی.
آناسی اونو دوغدوغو گون اؤلموشدو. آناسی‌نین اؤلومونو دوشونننده، اؤزو ده بدیمن اولدوغونا اینانیردی. اماراتلی یاد کیشی کنده گلن گونه‌جن باجیسی گول‌پری اونو گؤزله‌ییب، بؤیوتموشدو. کندلی‌لرین دانیشیق‌لارینا گؤره بالاچ یاد کیشی وئردیی اسکناس‌لارلا آلدیغی لؤتکه‌یه بئله بارماغی توخونمامیشدی. کندلی‌لر هر شئیی اونوتسایدیلار دا، یاد کیشی آپاران قیزلاری هئچ اونوتمازدیلار. قیزلارین آدی، نئچه‌یه و نئجه گئتدیک‌لری آغیزدان–آغیزا دولانیب، سونوندا ناغیل یئرینه سؤیله‌نیردی. یوسف ایسه آتاسی و گول‌پری باره‌ده ناغیل اولان سؤزلری ائشیدنده، ایچی ایچینی یئییردی.
تای‌توش‌لاری اونو گؤرمزدن گلمک‌لری یئترلی دئییلمیش کیمی گاهدان اونو گیره‌له‌ییب، آزارلاییردیلار. بدیمن اولماسایدی، بلکه اونو دا اؤزلریندن بیری سایییب، خوسو–خوسو[1] اویون‌لارینا قاتاردیلار.
ایندییه کیمی لؤتکه‌سینی باشینا بوراخمامیشدی. قامیشلیغا چاتاندا، اونو بوراخدیغی یئرده گؤرونجه راحاتلاییب، بدیمن اولماق دا پیس دئییلمیش دئیه دوشوندو. قامیشلیق و لؤتکه‌سی اونون چؤرک‌آغاجی ایدی. بیر مدت ایدی پرده‌خلک[2] دوزلدن جان‌بی‌بی‌یه ساتدیغی قامیش‌لارلا قارنینی

---

[1] خوسو–خوسو: سیستان بؤلگه‌سینده یئنی‌یئتمه اوغلان‌لارا مخصوص یئرلی بیر اویوندور. بو اویوندا هر اویونچونون بیر آیاغی آکتیودیر، او بیری آیاغینی مخالف ألی ایله ساخلامالیدیر، رقیب‌لر چالیشیرلار قارشیداکی اویونچولار أل‌لری ایله توتدوق‌لاری آیاق‌لارینی بوراخیب، اویونو اودوزسون‌لار.
[2] پرده‌خلک: قامیشدان حاضرلانمیش پرده. آذربایجان بؤلگه‌سینده بو پرده‌لره «حصیر» دئییلیر.

دویوروردو.
بیرآز اؤنجه لؤتکه‌نی قامیشلیقدان ساحله چیخاردیرکن پکیر ایله بادارین دانیشیق‌لارینا قولاق مسافری اولموشدو. بادار کاتدانین[۱] اوغلو، پکیر ایسه بلقیسین عمیسی اوغلویدو.
«کهور آتامین یئددی میلیونونو رد ائتدی. دئدی اماراتلی یاد آدام اون میلیون وئرن یئرده عاغلیم قاچماییب کی یئددی میلیون آلیب، قیزیمی گؤندریم آروادلاریوا قاراواش اولوب، أل آلتیندا ایشله‌ییب، دایاق یئسین! کهور دئییر امارات چوخ اوزاقدا اولسا دا، آنجاق او یاد آدام قویماز بلقیس دایاق یئییب، آج قالسین. من ده آنام کیمی سئوینیرم کهور آتامین یئددی میلیونونو رد ائله‌دی».
«یاد آدام بو گون بلقیسی گؤتورمه‌یه گلیب. کهور دا یاد کیشی ایله گئده‌جک زابل‌دان اؤزونه موتور آلسین. دئییر موتور ایله سرحدده گازوئیل داشیییب، ساتاجاق».
پکیر ایله بادارین سؤزلری پاییز ایلدیریمی کیمی یوسفین باشیندا شاخمیشدی. قامیش دولو لؤتکه‌نی قامیشلیقدا باشینا بوراخیب، بلقیسی گؤرمک اوچون کنده ساری قاچمیشدی. اوزاقلاشان ماشینی گؤرورکن یولغون آغاجی‌نین باشینا دیرماشیب، بئش ایل‌لیک سکوتونو پوزوب، بلقیسی سسله‌میشدی.
ایندیسه ماشین آرخاسیندان قاچان یاشیدلاری دا بادار ایله پکیر کیمی پالتارلارینی سویونوب، شورت قاتینا بیرلیکده خوسو-خوسو اوینابیرلار.

---

[۱] کاتدا: کدخدا.

یوسف اونلارین یئره سَره‌له‌دیک‌لری پالتارلاریندان یان کئچیب، لؤتکه‌سینی یئنیدن قامیشلیغا ایته‌له‌ییب، میداف[۱] گوجو ایله لؤتکه‌نی سوروب، قامیش‌لارین اورتاسیندا گؤزه‌گؤرونمز بیر یئرده دایانیب، لؤتکه ایچینده‌کی قامیش‌لارین اوزرینده اوزانیب، گؤیه گؤز تیکدی. بعضی واخت‌لار لؤتکه‌ده اوزانیرکن ساحلده اوینایان اوشاق‌لارین سسینی دینله‌ییب، آستا–آستا ائشیتدییی سؤزلری اؤز–اؤزویله تکرار ائدیب، اؤز حلقوموندان چیخان سسی دینله‌یردی. بئش ایل عرضینده بو گونه کیمی اؤزو و قامیش‌لاردان سونرا کیمسه سسینی ائشیتمه‌میشدی. ایندیسه خوسو–خوسو اوینایان یاشیدلارینین سس‌لرینی بئله ائشیتمک ایسته‌میر.

گول‌پری گئدندن بری هردن بیر پرده‌نین آلتیندان کپرین آستاناسینا بیر کاسا کشک‌زرد[۲] قویان ألدن سونرا هئچ کیم اونا یاخینلاشماییب. بلقیس ایله قارشیلاشان گونه‌جن یئمک گتیرن ألین کیمه عاید اولدوغونا کنجکاولیق ائتمه‌دن همیشه یئمه‌یی یئییب، أل کاسانی راحاتجا گئری گؤتورسون دئیه، اونو آستانایا قویوب، شمدی[۳] باشینا چکردی. گاهدان باشینی شمد آلتیندا گیزلتدییینده بالاچ قارانلیقدا گول‌پری‌نین ألیندن یاپیشیب، بیرلیکده آرخاسیندا قیرمیزی چیراق‌لاری ایشیلدایان ماشینا ساری گئدیب، او ایسه اوغرونجا پرده‌خلک قیراغیندان اونلاری ایزله‌یر. سونرا

---

[۱] میداف: یئرلی آد. قامیشلیق و دایاز چای‌لار اوچون اؤزل کورک.

[۲] کشک‌زرد: سیستان بؤلگه‌سینه عاید بیر یئمک. غربی آذربایجان مطبخینده ده کشک‌زرده اوخشایان «چوروتمه» آدلی بیر یئمک وار. بو یئمه‌یی سوغان داغ، قورو نانه، جئویز (گیردکان) و قوروت ایله پیشیریب ایچینه چؤرک دوغراییب یئییرلر. چوروتمه اؤزللیکله قیش گون‌لرینین یئمه‌یی‌دیر.

[۳] شمد: پتودان نازک، اوست اؤرتمک اوچون اؤزل پارچادیر.

بالاچین لال کؤلگه‌سی گول‌پری‌نین ألینی بوراخیب، قیرمیزی چیراق‌لاردان اوزاقلاشیب، کپرین پرده‌سینی قالدیریب، ایچری گیرر. یوسف ایسه بو بالاچ‌دان قورخوب، شمدی قیراغا آتار.

گول‌پری‌نین گؤز ببک‌لرینی دئیه‌سن بلقیسین گؤز یوواسیندا أکمیشدیلر. بیرینجی سفر بلقیسین گؤزلرینه باخدیغی گون گول‌پرینی خاطرلامیشدی. بلقیس‌له دانیشماق ایسته‌سه ده، همیشه کیمی نیطقی قوروموشدو. او گون سحر یوخودان آییلدیغیندا بوش کاسا هله ده کپرین آستاناسیندایدی. بیرینجی سفر ایدی یئمک گتیرن أل، کاسانی گئری قایتارمامیشدی. تعجب ایله بوش کاسایا باخیرکن پرده‌نین آلتیندان همیشه‌کی أل دئییل، اؤز ألی بویدا بیر أل آستانایا اوزانمیشدی. جَلد یئریندن قالخیب، پرده‌نی قیراغا چکیب، گول‌پری‌نین گؤز ببک‌لرینی بلقیسین ایشیلتیلی ماوی گؤز ببک‌لرینده گؤرموشدو.

گاهدان قامیشلیقدا لؤتکه‌نین ایچینده اوزانیب گؤیه باخارکن اونا ائله گلیردی کی، شار یئکه‌لیکده دامجی‌لارلار گؤی اوزونون ماوی‌لیییندن قوپوب، بلقیسین گؤز یوواسینا سوزولوب. بونونلا بئله گؤی اوزونون ماویلییی بلقیس‌ین ببک‌لری کیمی ایشیلتیلی دئییلدی. گاهدان گؤیلو ایسته‌ییردی تانری گؤی‌اوزونو شار یئکه‌لیکده بؤلوشدوروب، کندلی‌لرین گؤز یوواسیندا أکسین. اونلارین هامیسی‌نین گؤزلری بلقیس‌ین گؤزلری کیمی اولسایدی بلکه قوروموش نیطقی آچیلیب، کندلی‌لرله دانیشا بیلسه ایدی، داها اونون قارشیسیندا بالاچ و گول‌پری‌دن ناغیل ائتمزدیلر.

قامیشلیق ساحلینده خوسو–خوسو اوینایان یاشیدلارینین سس‌لرینی

ائشیتمه‌سین دئیه، بارماق‌لارینی قولاق‌لارینا تیخیب ماوی گؤیه گؤز تیکیب. داها گؤیلو ایسته‌میر تانری ماوی گؤیو شار یئکه‌لیکده بؤلوشدوروب، کندلی‌لرین گؤز یوواسینا أکسین.

بیر آن مهربی‌بی باشینا تورپاق تؤکن کاسا گؤزنون اؤنونه تیکیلدی. او کاسایا تای کاسادا کشک‌زرد یئدییی دفعه‌لر سایا گلمز ایدی. اون میلیون تومن ایله نئچه کاسا کشک‌زرد آلماق اولار دئیه، دوشوندو. اون کاسا؟ اییرمی کاسا؟ یوز کاسا؟.. اماراتلی یاد آدامین بیر بو قدر پولو وارسا، یقین کی، بلقیس اوچون سوزن‌دوزی پالتارلار ایله تباهگ و تنورچه کیمی دادلی یئمک‌لر ده آلا بیلر. کیشی‌لرینین بیر بو قدر پولو اولان اماراتین یقین کی، زابل‌دان چوخ اوزاقدا اولمالیدیر. گؤره‌سن کهور نه زامان زابل‌دان آلدیغی موتور ایله کنده گئری دؤنه‌جک؟ گؤره‌سن کندلی‌لرین گؤزونده، اونون دا موتورو بدیمن بیر موتور اولاجاق؟ گؤره‌سن زابل‌دان اماراتا نئچه ساعاتلیق یولدور؟

بیردن–بیره یاز ایلدیریمی کیمی بیر شئی باشیندا چاخدی. تلم‌تله‌سیک قالخیب، بوتون گوجو ایله میدافی سویون ایچینه باسیب، قامیش‌لارین آراسیندان لؤتکه‌نی ساحله ساری سوردو.

مهربی‌بی تورپاقلی ساچ–باشیلا اؤز کپرلری قارشیسیندا دیزلرینی قوجاقلاییب، بوش کاسایا زیلله‌نمیشدی. یوسف اونون ساچی‌نین، اوست–باشی‌نین تورپاغینی تمیزله‌ییب، سوروشدو: «امارات زابل‌دان چوخ اوزاقدی؟»

مهربی‌بی ایناناماز–ایناناماز باشینی قالدیریب، جانیندا بیر گیزیلتی گزدی.

بلقیس‌ین گؤز ببک‌لری یوسفین گؤز یوواسیندان اونا باخیردی. یوسف ایسه دئدی: «اماراتا گئتمه‌لییم، یولو نشان وئر!»

ایضاح:

بو حئکایه‌نی حؤرمتلی صنعتکار، صابر قاضی جناب‌لارینین «فرزندان فاقد هویت» فتو توپلوسو تأثیری آلتیندا یازمیشام.

ساری خوشبختلییم

یئنه بو گون آیین اون اوچونجو گونودور. یئنه تمبری آغزیمین سویویلا ایسلادیب، پاکاتین دالیسیندا سول گوشه‌یه پاپیشدیریرام. یئنه تمبرین دالیسینداکی چسبین مؤر دادی دیلیمه یاییلیر. یئنه ده ألیمین دالیسی ایله دیلیمی سیلیرم.
تمبرین اوزرینده سورمئیی گئیینمیش بیر بالاجا قیز آیاق پنجه‌لری اوسته قالخیب، نامه‌سینی پست صاندیغینا سالماغا چالیشسا دا، بویو چاتمیر. من نسلی قیریلمیش انسان‌لار زامانیندان قالدیغیم کیمی، بو أتک جوراب گئیینمیش بالاجا قیز دا نسلی قیریلمیش انسان‌لار زامانیندان کاغیذ اوزرینده قورویوب قالیب. بو قیز دا منیم کیمی هر آیین اون اوچونجو گونو تمبر اوزریندن قوپوب، نامه‌سینی پست ائله‌مه‌یه گلسه‌یدی، قویمازدیم پنجه‌لری اوسته قالخسین، تلم‌تله‌سیک پیلله‌لردن ائنیب، اونو قوجاغیما آلیب، نامه‌سینی صاندیغا سالماغا یاردیم ائدردیم.
پیلله‌لردن آشاغی ائنیب، نامه پاکاتینی صاندیغا سالیب، یئنه یوخاری قالخیرام. منیم اوچون نامه‌نین مقصدی اؤنم‌سیزدیر، بیر آی بویو گونده‌لیییمین روایتی‌دیر او نامه‌لر، هر کیمین ألینه چاتیر چاتسین، آنجاق هر

آیین اون اوچونجو گونو پیلله‌لردن آشاغی ائنیب یوخاری قالخماق، ساری خوشبخت‌لیییمین یاریم چرخه‌سی‌دیر. گونده‌لیییم تکرار اولسا بئله، هر آی بو گؤنده‌ریش چرخه‌سینی تزه‌له‌مک منیم اوچون واجب بیر عملدیر.

هر سحر چاغی کیمی اؤزوم ایله یاشید اولان لهستانی صندلیمی آشپازخانادان گؤتوروب، پنجره اؤنونه قویورام. هر انسانین و هر شئیین گونده‌لیک بیر چرخه‌سی اولدوغو کیمی، بو صندلین ده اؤزونه گؤره دَییشیلمز بیر گونده‌لیک چرخه‌سی وار؛ آشپازخانادان پنجره اؤنونه، پنجره اؤنوندن آشپازخانایا.

هر گونکو کیمی پرده‌نی قیراغا چکیرم. خیابان آشاغیدان یوخاری پنجره‌نین جامیندا جانلانیر. أیله‌شیرم. هر گونکو کیمی صندلین لاخلامیش پایالاری جیرجیر جیریلداییر. بیر گؤزوم جانلی و قالماقاللی خیاباندا، او بیریسی ایسه پست صاندیغینداادیر. پستچونو گؤزله‌ییرم. گلیب صاندیغی آچیب، نامه‌می آپارسایدی، خوشبخت‌لیییمین او بیری یاریم چرخه‌سینی ده تاماملایاردی.

یادیما گلن گوندن بری پست صاندیغی بو پنجره‌نین آلتیندا قویلانیب. دقیق دئسم، داش‌ماغازالارا بئش آددیم قالمیش، هله او زامان بویوم تمبر اوزرینده‌کی بالاجا قیز بویوندا اولمامیشدی.

پست صاندیغیندان بیرآز آرالی، صاندیق ایله یاشید اولان آغاج‌لارین بویو ایکی مرتبه‌لی ائولردن یوخاری قالخیب، سایسیز-حسابسیز قوش لار بو آغاج لاردا یووا قوروب سونرا کؤچوب‌لر، پست صاندیغی ایسه سایسیز-حسابسیز نامه‌نین سفربری اولسا دا، بو گونه کیمی نه اوزانیب نه ده قیسالیب، آنجاق قویلاندیغی یئرده دَمیر پایا اوزرینده دایانیب. قار، یاغیش،

گونش صاندیغین أطرافینداکی آغاج‌لارا قول–قاناد، بوی–بوخون وئرنده، صاندیغین ساری رنگینی بوزاردیب. منجه پست صاندیغی‌نین بوزارمیش رنگی ایله لهستانی صندلیمین جیریلداما سسی‌نین اورتاق قایناغی وار. هر دفه أیلشدیییمده صندلدن قوجالیق ردیفی اوسته کؤکلنمیش موسیقی سسی قالخیب، پرده–پرده پنجره‌دن خیابانا سوزولوب، صاندیغین بوزارمیش رنگینه توخونور.

صاندیغین اؤنوندن اؤتوب کئچن انسان‌لارین بیر چوخو گؤرر–گؤرمزدیرلر. صاندیغا باخیب یول‌لارینا دوام ائتسه‌لر ده، بو ساری خوشبخت‌لیین ألدن وئردیک لرینی گؤرمورلر. بو انسان لار صاندیغین نه کارا گلدیینی اونودوب‌لار. گون وار ایدی بو صاندیق اضطراب ایله اؤزلم، عشق ایله اومود، هؤووشنه ایله دینج‌لیک آلیش–وئریشی‌نین واسطه‌سی ایمیش. منه ائله گلیر کی، تمبر اوزرینده‌کی بالاجا قیزین ألی بیر دامازلیق[1] کیمی او گون‌لردن بیزه یادگار قالیب.

جاوانلیغیمدا سینیق–سالخاق بیر دوچرخه ایله ائولرین قاباغیندا دایانیب، نامه‌نی ائو صاحبینه وئرردیم. گاهدان ائو صاحبی‌نین خواهشی ایله نامه‌نی اونا اوخویاردیم. نامه پاکات‌لارینین ایچینده‌کی شاخ اسکناس‌لار، محبتلی سؤزلر، یادگارلیق پستال کارت‌لار منی ذوقا گتیرردی. اؤلوم–ایتیم خبرلری، گیلئیلیک سؤزلرینی نامه‌لردن سیلمه‌ییم گلردی. گاهدان شیلتاقلیغیم توتوب، اؤزلویومده اوخودوغوم نامه‌لره جواب یازاردیم. یازاردیم، سونرا دا پوزاردیم. یئنه ده یازاردیم، یئنه ده پوزاردیم. بیر پستچو اولاراق هامینی

[1] دامازلیق: نسلینی تکثیر ائتمک اوچون سئچلمیش حیوان (یوغورت مایاسی)، انساندا دا اؤزل نسل.

بزه‌ییب، اؤزو لوت گزَن ایینه کیمی ایدیم.
هر گون پست صاندیغیندان علاوه، تبریزین جانلی بیر پارچاسینی ایزله‌دیییم پنجره‌مه جام شهنازنما آدینی وئرمیشم. جامدان جانلی‌لارین أیین-باش‌لارینا، یئریش‌لرینه، دوروشوق‌لارینا باخیرام. پست صاندیغی دَییشیلمه‌سه ده أیین-باش‌لار، یئریش‌لر، دوروشوق‌لار دییشیلیب. گاهدان خیاباندان اؤتوب کئچن جانلی‌لاری ساییرام. سونوندا سایماقدا ناکام قالیب، هئچ بیر سونوجا چاتمیرام. عینی تبریز کیمی، عینی مشروطه کیمی، آزادی‌ستان کیمی، عینی ملّی حکومت کیمی، عینی هر آیین اون اوچونجو گونو ساری خوشبخت‌لیییمین او بیری یاریسینی گودن کیمی...
گاهدان پست صاندیغی‌نین یالقیزلیغینی سامان میدانیندا، سیبد ابراهیم مقبره‌سی‌نین دالی کوچه‌سینده‌کی حامبال سکّی‌سینه بنزه‌دیرم. منجه پست صاندیغی، حامبال سکّی‌سی، سید ابراهیم مقبره‌سی، هر اوچو ده کئچیجی اولاراق گؤنده‌ریلیش و آلینیش چرخه‌سی‌نین واسطه‌سی‌دیرلر.
گون وار ایدی حامبال سکّی‌سی بیر نئچه دقیقه اولموشسا دا یولدان کئچن حامبالین یوکونون آغیرلیغینی آلیب، حامبال ایسه نفس دَرندن سونرا یوکونو بئلینه چاتیب، اونا وئریلن آدرسه ساری یوللانیب، گؤنده‌ریلیش و آلینیش چرخه‌سینه دوام وئرردی. نئجه کی، بیر زامان‌لار پست صاندیغی ساعات‌لار، گون‌لر، بلکه هفته‌لر بویو انسان لارین ذهن‌لریندن کاغیذا سوزولن حس‌لرینی اؤزونده أمانت ساخلاییب، سونرا پاکات اوزرینده‌کی آدرسه چاتاردی. سید ابراهیم مقبره‌سی ایسه یئر ایله گؤی آراسینداکی گؤندریلیش و آلینیش چرخه‌سی‌نین واسطه‌سیدیر. سید ابراهیم مقبره‌سی‌نین ضَریحینه سوزولن سؤزلر، حس‌لر، آلقیش‌لار، قارقیش‌لار، اوووج ایچینده بوزوشموش

اسکناس‌لار، یالواریش‌لار و ... هامیسی دَییشیلمز بیر آدرسه، اولو دئییلن بیر وارلیغین آدرسینه گؤنده‌ریلیر. بونونلا بئله، انسان یقینه چاتا بیلیمر گؤنده‌ریش‌لر او اولو دئییلن وارلیغین مقصدینه چاتیب، جوابینی آلا بیله‌جک یوخسا یوخ!

قهوه ایچمک واختی چاتیب. یئریمدن قالخیب آشپازخانایا گئدیرم. بیر پیمانه تورک قهوه‌سی قهوه‌جوشا تؤکوب، بیر فنجان سو آرتیریرام. اوجاغین قیراغیندا دایانیب قهوه‌نین دملنمه‌سینی گودورم. بیر بؤلوم آجی شکلات قهوه فنجانیمین نعلبکی‌سینه قویوب، یئنه شهنازنما جامین آرخاسینا دؤنورم. بو جام جانلی رسیم‌لر چرچیوه‌سی‌دیر، هر گون یالقیزلیغیمدان بیر یول چکیر خوشبخت و جانلی خیابانین قالابالیغینا. بو جامدا هر کس اؤزو اؤزونون رسامی‌دیر، من ایسه بو رسیم‌لرین تاماشاچیسی.

گاهدان منه ائله گلیر کی، قهوه دمله‌دیییم قیسا زاماندا، جامین آرخاسینا گئری دؤندویومده هر شئی دَییشمیش اولاجاق. آمما بو گون ده گئری دؤندویومده، هر شئی یئرلی یئرینده‌دیر. نه پست صاندیغی یئریندن تریه‌نیب، نه ده آغاج‌لار. دَییشیلن‌لر آنجاق گلدی-گئدر انسان‌لار ایله ماشین‌لاردیرلار. بیلمیرم قهوه دمله‌دیییم زامان پستچو گلیب نامه‌می کیسه‌سینه آتیب، نامه‌لرین مقصدلرینه ساری یوللانیب، یوخسا یوخ. بونونلا بئله قهوه دمله‌مک ساعاتیم ایله پستچو نامه‌لری کیسه‌سینه ییغماق ساعاتی‌نین اوست-اوسته دوشدویونو دوشونمکدن خوشلانیرام. بلکه ده من اؤزومه سؤیله‌دیییم کیچیک یالان‌لار ایله دیلخوش اولان قوجا بیر پستچویام.

یئنه صندلیمده أیله‌شیرم. لهستانی صندلین قوجالیق موسیقی‌سینه قولاق

آسیرکن بیز دؤردوموز، پست صاندیغی، حامبال سکّی‌سی، لهستانی صندلیم، بیر ده من، هامیمیز بیرلیکده قوجالیریق دئیه، دوشونورم. آمما سید ابراهیم مقبره‌سی بیزدن ایره‌لی‌دیر، قوجالماق اوچون ایل‌لر، بلکه ده قرن‌لر فرصتی وار.

یادیما گلمیر نئچه دفه سینیق-سالخاق چرخیمی او حامبال سکّی‌سینه دایاییب، پست خورجونومو سکّی‌نین اوزرینه قویوب، چرخین زنجیرینی یئرینه سالیب، سونرا سکّی‌نین اوزرینده أیله‌شیب دینجیمی آلمیشام. حامبال سکّی‌سی زامانین زاوالینا چاتمامیش بیر داها اونا دایانیب، یاشاییش یوکومون دینجینی آلماق گؤیلومدن کئچیر. دینجیمی آلاندان سونرا گئدیب سید ابراهیمین چیمن‌لیییینده اوتوروب، ایستک‌لرینی، آرزولارینی اولو دئییلن وارلیغا پست ائدن‌لری بیر داها یاخیندان گؤروب، سونرا دؤنوب یئنه لهستانی صندلیمین اوزرینده راحاتجا أیله‌شیب، اونون کؤکله‌دیییی موسیقی ردیفینه قولاق آساراق پنجره‌مین شهنازنما جامیندان جانلی تبریزه باخیب، گونده‌لیک‌لریمی یازیب، یئنه هر آیین اون اوچونجو گونو او بالاجا قیز تمبرینی نامه پاکاتی‌نین دالیسیندا سول طرفه یاپیشدیریب، تمبرین آرخاسینداکی چسبین مور دادینی دیلیمدن سیلیب، پیلله‌لردن آشاغی ائنیب، ساری خوشبخت‌لیییمین یاریم چرخه‌سینی یاشاماغیم گلیر. بونونلا بئله، اوزون زاماندیر بو نتیجه‌یه چاتمیشام کی، انسان‌لارین خوشبختلیک چرخه‌لری گؤی ایله یئر آراسیندا یاغان قار-یاغیش چرخه‌سینه بنزه‌میر، انسان‌لارین خوشبختلیک چرخه‌لری کیمی همیشه‌لیک دئییل...

اوزو گونشه

«قیزیم، قوهوم-قونشو ایچینده های دوشوب کی، سن ونگوکو یانسیلاییرسان؟»
منسه قهوه‌ای پاستل رنگینی میز اوززینه قویوب، سارینی گؤتوروب، بو گون رسم ائتدیییم اون ایکینجی گونه‌باخانی بویایارکن دئییرم: «قورخماییین، قولاغیمی کسمرم!»
جینه دمیر گؤرسه‌دن کیمی، هؤله‌سک مندن اوزاقلاشیب مبل اوزرینده أیله‌شرکن دئییر: «استغفرالله!»
گوله-گوله دئییرم: «خانیم نفیسی ونگوک هارا، استغفرالله هارا!»
او ایسه آرتیریر: «دئییرم یانی بیر بئله بیر-بیرینه تای گونه‌باخان رسمی نه کاریوا گله‌جک؟! بیرآز دا آلما رسم ائله، گیلاس رسم ائله، نه بولوم، اطرافیندا بیر بئله جانسیز اشیا وار، اونلاری رسم ائله.»
اؤزلویومده دوشونورم: منیم گونه‌باخان رسم ائله‌دیییمدن سنه نه؟ سن نه بولوسن گونه‌باخان یانی نمنه؟ سن آنجاق گونه‌باخانین جانسیز شکلینی گؤروسن، من ایسه...
بیر آنلیق بویاماقدان أل چکیب دئییرم: «سیزجه ذهنیم گونه‌باخان اسهالا گئدیر؟!»

«استغفرالله قیزیم بو نه سؤزدی دئییرسن!»
اونون استغفرالـله سؤیله‌دییی آغزینا باخاندا، بیردن-بیره ذهنیم اوتوز ایل بوندان اوّله آتیلیر. آذر آیی‌نین توفه-توفو، شاختا-سازاقلی بیر گون، پژوهش مدرسه‌سی، علوم درسی، منیم قولاغیم، خانم نفیسی‌نین آغزی... ایل‌لر سوره‌سینده اونون سیر-صیفتی دَییشسه ده، استغفرالـله دئین آغزی ایله قیطانی دوداق‌لاری هئچ دَییشیلمه‌ییب. اوتوز ایل بوندان اوّل ده منیم سؤزومو ائشیدندن سونرا هر ایشدن اوّل استغفرالله دئمیشدی.
«نئجه‌دی گونه‌باخان یئرینه قولاق رسم ائله‌ییم؟»
تعجب ایله دئییر: «قولاق؟»
«منجه سیز مندن داها یاخچی قولاغین آناتومی‌سینی باشاریرسیز. سیندان، چکیش، لابیرنت، لابیرنتدن آسیلمیش پرده، بئییندن قولاغا گلن عصب‌لر... بیلیرسیز گونه‌باخانین نمنه‌سی یاخچیدی؟ گونه‌باخان قولاق کیمی دئییل، نه ساغی وار نه ده سولو»، دئییب گؤزومو گؤزونه تیکیرم. او ایسه آغزینی دولدورور یئنه استغفرالله دئسین، آمما «اَ» سؤزونده دایانیب دوداق‌لارینی بیر-بیرینه سیخیب، پؤرتوشور.
پنجره‌نین پرده‌سینی قیراغا چکیرم. پنجره آرخاسیندا هاوا شاختا-سازاق اولسا دا، ایشیق بیردن-بیره اوتاغا تؤکولور. اؤزل حیاتیما باش اوزاتدیغی اوچون گؤیلومدن کئچیر اونو ائششک‌آریسی کیمی سانجیم. سحردن ایندییه کیمی رسم ائله‌دییم گونه‌باخان‌لاری بیربه‌بیر پنجره‌نین هئره‌سینه دوزوب، دئییرم: «تصور ائله‌یین بو گونه‌باخان‌لارین یئرینه سول قولاق گؤرورسوز.»

او ایسه سویوق‌قانلی اولماغا چالیشارکن جانسیز بیر تبسّم دوداغینا قوندوروب دئییر: «قیزیم، سنین بو گونه‌باخان رسم‌لرین بیزیم هامیمیزی نگران قویوب آخی!»

اونون سؤزو منی داها آرتیق عصبی‌لشدیرسه ده، چالیشیرام تیکانی نزاکت ایله باتیریم. منه ائله گلیر کی، خانیم نفیسی بوگون روانشناس، بلکه ده مددکار[۱] رولونا گیریب، معلّملیکدن علاوه آیری قابلیت‌لرینی منه گؤسترمک ایسته‌ییر. ایل‌لر سوره‌سینده أزبرله‌دییی اؤیود–نصیحت‌لری تسبیح دنه‌لری کیمی ساییر. قیزیم، قدیمدن دئییب‌لر گئده‌نین آرخاسیجا باخمازلار... عشق، ناغیل‌لاردا شیریندی، واقعی حیاتدا زهر–زوققوتوم اولوب آدامین گؤنونه سامان تَپَر، گونونو قره ائلر... نه زامانا کیمی گؤزون یولدا قالاجاق؟.. کیم نه بولور ایندییه کیمی نئچه صاف–ساده قیزی سنین کیمی آسیلی قویوب... کیم نه بولور ایندی هارالاردا کیم‌لرینن نه فیسق–فجور ایشله‌ییر... او دانیشدیقجا، اوتوز ایل بوندان اوّلکی عیناد آستا–آستا ذهنیمده جوجه‌ریب، پؤهره وئریر.

«خانیم نفیسی، بیرینجی بو کی، منیم گون لریم ساریدی، قره یوخ، ایکینجیسی، جسارتیمی باغیشلایین، سوروشا بیلرم نییه زیست‌شناسی یئرینه دانشگاهدا روانشناسی، یا دا مددکارلیق درسی اوخومادیز؟»

نه دئدیییمی باشا دوشمه‌میش کیمی هوروت–هوروت اوزومه باخیر. ذکالی، دوشونجه‌لی، دویون‌آچان صفت‌لر ایله تانینسا دا، دئیه‌سن یاشلاندیقجا ذکا دایره‌سی ده بئینی کیمی کیچیلیب. اوتوز ایل بوندان اوّل زیست‌شناسی

---

[۱] اجتماعی مددکار: انسان‌لارین سورون‌لارینی آرادان قالدیرماغا یاردیم ائدن سوسیال ایشچی.

درس وئردییی کلاسیندا دویونو آچا بیلمه‌یین نفیسی، ایندی منی ألینده آچا بیلن بیر دویون کیمی حسابلادیغینا گؤره، بتردن آجیقلانیرام. یئنه ده او آذر آیی‌نین شاختا–سازاقلی گونو گؤزومون اؤنونه تیکیلیر. آغزیمی دولدورورام دئییم: راهنمایی‌نین ایکینجی ایلی، علوم درسی، آذر آیی‌نین توفه–توفو... یادیزا گلیر او زامان کی هله ذکالی و دویون‌آچان بیر قادین قیلیغینا گیرمه‌میشدیز، آز قالدی قولاغیمی قوپاردیب، اووجوما قویاسیز؟ ندنسه اؤزومه حاکم اولوب، بیر سؤز دئمه‌دن کئچیب گونه‌باخان رسیم‌لریمین کناریندا دایانیب، گؤزآلتی اونا باخیرام. قول‌لاری قولتوغوندا، قیچینی قیچی اوسته آشیریب أیلشدیییندن منه ائله گلیر کی، اؤزلویونده منی اقناع ائتمه‌یی باشاردیغینا اینانیب. اونون اؤزگووَنلیک فیقورونو پوزماغیم گلیر. ساری پاستل مدادیمی گؤتوروب اونون قارشیسینا گئدیب، دیک–دیک گؤزلرینه زیلله‌نیرم.

«توتاخ کی ونگوک کیمی قولاغیمی کسدیم، سیزجه قولاغیمی کیمه تحفه وئرمه‌لیییم؟ دئییرم سیرغا کیمی او بیری قولاغیمدان آسلاسام نئجه‌دی؟»

نفیسی ایناماز–اینانماز دَلی‌یه باخان کیمی اوزومه باخیر. من ده اونون باخیشینا کیریخیب، گؤزومو گؤزوندن قاچیردیب، پنجره‌نین کنارینا گئری دؤنوب، یئنیدن یاریم قالمیش اون ایکینجی گونه‌باخانی بویاماغا دوام ائدیرم. هاندان هانا نفیسی اؤزنه گلیب، یومشاق و مهربان لحن ایله دئییر:

«قیزیم، بئله گئتسه بیر گون گؤزووو آچیب گؤره‌جکسن بیر اؤزون قالیبسان بیر ده اؤزون...»

اونون تکراری سؤزلرینه قولاق وئرمیرم. خبری یوخدور قولاغیمی بوروب

کلاسدان ائشییه سالان گوندن بری، عیناد بیر نطفه کیمی بئینیمه دوشدو. یئنه ساری پاستلی اونا ساری توتوب دئییرم: «سیزجه بو پاستل‌لر قدیم زامانین یاغلی گؤزلرینه بنزه‌میر؟»

اوتوز ایل بوندان اوّل کلاسدا کیرییَن کیمی، کیرییبیر.

خانیم نفیسی قارا تاختانین اوزرینده یاغلی گچ ایله دَری هوجئیره‌لری‌نین شکلینی رسم ائدیردی. مکعب شکلینده دری هوجئیره‌سی‌نین یوخاریسینی دیش–دیش، مکعبین اورتاسیندا ایکی دیشی آیری دیش‌لردن قیسا رسم ائتدی. آذر منی دومسوکله‌ییب، پیچیلدادی: «بولوسن او قیسسا دندانه‌لر نَیه بنزیر؟»

باشیمی دفتریمدن قالدیریب، دقتله قارا تاختاداکی شکیله باخدیم.

«خانیم نفیسی‌نین قاباق دیش‌لرینه»، دئدیم.

ایکیمیز ده پیققیلدادیق. خانیم نفیسی دؤنوب بیزه باخدی. آذری یوخ، منی یئریمدن قالدیردی: «خانیم قیز! گولمه‌لی سؤز وار، دئ بیز ده گولَخ دا...»

سوسدوم. آذر پیچیلدادی: «دئنه خانیم باغیشلا!»

منسه یئنه سوسدوم. خانیم نفیسی یئنه گولمه‌ییمین ندنینی سوروشدو. آذر یئنه بؤیرومو دومسوکله‌ییب پیچیلدادی: «دئنه خانیم باغیشلا!»

دئدیم: «خانیم دوزونو دئییم؟»

خانیم نفیسی باشی‌نین اشاره‌سی ایله «هن» دئدی. منسه دئدیم: «سیزین قاباخ دیش‌لریز لاپ ائله تاختادا رسم ائله‌دیییز دری سلّولونا بنزیر...»

قیزلارین هامیسی بیردن–بیره اوجادان گولوشدولر. خانیم نفیسی بیر آن کیریدی. سونرا اوزونون دریسی پؤرتوشوب دئدی: استغفرالله!

نفیسی هؤووشنه‌لی بیر حالدا آلیمده میخ کیمی توتدوغوم ساری پاستل رنگینه دونوخوب، بیلمیر نه دئسین! بیردن–بیره اؤزگوونلیک فیقورو پوزولوب، قول‌لارینی قولتوغوندان چکیب، آیاق‌لارینی ییغیب، مبل اوستونده باغداش قورور. منسه دینمز–دانیشماز نفیسی‌یه باخیرام.

آذر دئدی: «سَفئحلییییسن؟! دئییرم دئنه باغیشلا...»

«خانیم قیز! کتاب–دفتریوی قوی کیفیوه، دور گل تاختا باشینا...»

منسه کتاب، دفتر، خودکاریمی کیفیمه قویدوم. آذر قولومو دومسوکله‌ییب، یئنه پیچیلدادی: «دئنه خانیم باغیشلا. دئنه غلط ائله‌دیم، بولمه‌دیم... دئنه... دئنه...»

اووجومو سیخیب، آذرین آلی‌نین اوستونه بیر یوموروق ووروب، گئدیب قاراتاختانین کناریندا اوزوم اوشاق لارا دایاندیم. اؤزومو تاختا قیراغیندا بیر آیاقلی دورماغا حاضرلارکن، خانیم نفیسی آلینده‌کی ساری گچی میز اوزرینه آتیب، گچلی آلی ایله قولاغیمی بوردو. منسه دیش لریمی بیر–بیرینه سیخیب، دیک–دیک اونون پؤرتوشموش اوزونه باخدیم. آغلاماغیمی گؤزله‌ییردی. آغلاماغیم گلسه ده، اونون گؤزلرینه باخا–باخا آغلامادیم. سونرا گئدیب توالتده دویونجا آغلایا بیلردیم. گؤزومدن بیر دامجی یاش گلمه‌ییـنجه، قولاغیمی داها بتردن بوردو. اینجیمکدن علاوه قولاغیمین اوستونه داغ سو تؤکولن کیمی ایدی. او ایسه قولاغیمی بوراخمادان دئدی : «دعا ائله باجین بو مدرسه‌نین معلم‌لریندندی. اؤزو ده منیم صمیمی یولداشیمدی. یوخسا بو دقیقه بیر شکایت یازیب، شورای دبیرانا امضالادیب، سنی مدرسه‌دن ائشییه سالدیتدیراردیم.»

اؤزوم ده باش تاپمیرام ندن ایچیمده قالمیش اوتوز ایلین آجیغی ایندی اویانیب. نفیسی ائویمه گلیب اؤزل حیاتیما باش اوزاتماسایدی، بلکه عؤمروموْن سونونا کیمی او گونو بیر داها خاطرلامایاجاقدیم. اونونلا گؤز-گؤزه باخارکن، اوتوز ایل بوندان اوّلکی کیمی قولاغیمین قیزیشدیغینی حس ائدیرم. أليم سول قولاغیما ساری گئدیر.

«خبریز وار ایدی ونگوک سول قولاغینی دسامبر آیی، همان بیزیم آذر آیی کسیب؟»

نفیسی یئنه بتردن پؤرتوشور. منیم دیک-دیک باخماغیما أل-آیاغینی ایتیرسه ده، یئنه مهربان لحن ایله دئییر: «اوره‌ییوه آلما، ونگوکو شوخلوقجا دئدیم.» سونرا کیفیندن بیر روزنامه چیخاریب میز اوزرینه قویارکن دئییر: «بوگون قزئتده ونگوک باره‌سینده اوخودوغوم یازی نم‌ندن سنین بیر بئله گونه‌باخان رسم ائتمه‌ییوی یادیما سالدی. دئییرم یانی سن کی رساملیق ائله‌مزدین! نه اولوب بیردن-بیره رساملیغا دوشگون دوشوب عایله‌نی نگران قویوبسان؟»

اونون یومشاق لحنی آز دا اولسا منی اوتاندیریر. اؤزوم ده بیلمیرم کیمین آجیغینی بئچارا نفیسی‌دن آچیرام؟ اوتوز ایل بوندان اوّلین، یوخسا ایندیکی احوالاتیمین؟ نفیسی منیم ایچیمده‌کی احوالاتیمی هاردان بیلسین؟! اونون نه گناهی وار؟ اؤزوم اؤز احوالاتیمی دوشونمه‌ین یئرده، او نئجه بیلسین بیر بئله گونه‌باخان هاردان منیم ذهنیمه دولوب، کاغیذلارا بوشالیر! بونونلا بئله اونو هؤووشنه‌یه سالاندا ایچیمده عجیبه بیر دینجلیک دویورام.

«خانیم نفیسی، نقاشی کلاسیندا یولداشیم آذرین ده رسم‌لرینی من رسم

ائدردیم، آمما آذر همیشه ۱۹ آلاردی، منسه ۱۶.»

منیم سؤزومه گولومسه‌ییب، دئییر: «یقین معلّمیز چوخ هوشلویدو. ۱۶ وئرمکله ایستیرمیش سنه توبالاتما وئرسین. تقلّب، تقلبدی. فرق ائله‌مز ۱۰ سوالین جوابینی تقلب وئره‌سن، یا دا یولداشیوین یئرینه رسم چکه‌سن!»

او دانیشارکن یئنه گؤزوم اونون آغزینا ساتاشیر.

خانیم نفیسی قولاغیمی بوراخیب، دئدی: «زنگ وورولانا کیمی گئت دور حیطده. دوز ائله کلاسین پنجره‌سی قاباغیندا. من ده کلاسدان سنی گودورم.»

کلاسین قاپیسینا ساری گئدرکن آذرین سسینی ائشیتدیم: «خانیم اجازه؟ قویون کوتونو گئیسین، هاوا چوخ شاختادی!»

منسه دایانمادیم. قاپینی آچیب کلاسدان چیخدیم. آذر آرخامجا قاچیب، کوتومو ألیمه وئردی: «هئچ اولماسا بونو گئی، سَتَلجم اولارسان آخی!»

کوتومو کوریدورون اورتاسینا تولازلاییب حیطه چیخیرام. هاوانین شاختاسینا اوزومون دریسی بیز-بیز اولور. کلاسین پنجره‌سی‌نین اؤنونده قالاقلی قارین اوزرینده دوروب کلاسا زیلله‌نیرم. قیزلار بویلانیب منه باخیرلار. خانیم نفیسی ایسه دری هوجئیره‌سی‌نین کناریندا بیر آیری هوجئیره رسم ائتمکده‌دیر. نه دئدیینی ائشیتمیرم. آمما هوجئیره‌نین باشیندان اولدوزا بنزر بیر قویروق اوزانیب. خانیم نفیسی درسی دئمه‌میشدن اؤزوم اوخوموشام، بیلیرم او اولدوزا بنزر عصب هوجئیره‌سی‌نین شکلیدیر. آیاق بارماق‌لاریم سویوقدان کئهیییب. پوتون‌لاریمین ایچینده بارماق‌لاریمی ترپه‌دیرم بلکه قیزیشسین. گئت-گئده أل بارماق‌لاریم دا اوشویوب، سونرا کئهیییر.

کیفیمی قیچ‌لاریمین آراسینا قویوب، أل‌لریمی قولتوق‌لاریمین آلتینا سوخوب، قیزدیریرام. بارماق‌لاریم ایستی-سویوق اولوب، آجیشیر. آغلاماغیم گلیر. کئشکه خانیم نفیسی «گئت توالتده دور» دئیه‌یدی. هئچ اولماسا اوردا دویونجا آغلایاردیم. خانیم نفیسی پنجره‌دن منه اشاره ایله «گل ایچری» دئییر. منسه اؤزومو سایمامازلیغا وورورام. ائویمیزه گئتمه‌ییم گلیر. آرخامی خانم نفیسی‌یه چئویریب، بارماق‌لاریمی هوولاییرام.

نفیسی منیم دیک-دیک باخماغیمدان راحاتسیز اولان کیمی‌دیر، أیلشدییی یئرده قایناشیر، یئنه أیلشمه طرزینی دَییشیب، مبلون دسته‌سینه دیرسکله‌نیب، دوداغینا قوندارما تبسم قوندورور.

«قیزیم، سن کی اؤزون هنرمندسن. قاباقکی کیمی ناغیل یاز. بیر ده کی اگر تفنّن اوچون رسیم چکیرسن، هر شئیدن چَک. اولماز کی آدام دال‌بادال گونده ۱۵-۱۰ دنه گونه‌باخان رسمی چکسین کی!..»

ائله دانیشیر، دئیه‌سن اوتوز ایلدن سونرا یئنه ده منه مدرسه تکلیفی وئریر. جینیم کلّه‌مه وورسا دا، ادبلی اولماغا چالیشیرام.

«خانیم نفیسی، ۱۵-۱۰ دنه یوخ، هر گون ۱۲ گونه باخان، نه آز، نه چوخ.»

نفیسی آوارا-گور منه باخیر. یئریندن قالخیر کی، گئتسین. منیم سؤزلریمدن یورولموش کیمیدی. اونا اوره‌ییم یانسا دا، تیکانی لاپ دیبه‌جن باتیرماق هوسی بیر آن منی راحات بوراخمیر.

«بیر دقیقه أیله‌شین. ایندی چالیشارام بیر آیری شئی رسم ائله‌ییم.»

او ایسه شوبهه‌لی منه باخسا دا، آنجاق یئنه أیله‌شیر. منسه بیر آغ کاغیذ

گؤتوروب، قهوه‌ای پاستل‌له بیر مکعب رسم ائدیب، ایچینده میتوکوندری[۱]، توک غده‌لری و اونون کیمی باشقا نارین آیین–اویون رسم ائدیب، مکعبین باش طرفینی دیش–دیش رسم ائدیرم. اورتاداکی ایکی دیشی ده او بیری‌لر بویدا رسم ائدیب، اونو بیر تابلو کیمی نفیسی‌یه ساری توتورام. بیر آن حیاتیمدا یاشادیغیم بوتون آجی‌لاری او رسمه بوشالتدیغیمی دوشونورم.

نفیسی جین گؤرموش کیمی یئریندن قالخیب، تله‌سیک پالتونو گئییب، شالینی باشینا سالیب، قاپینی چیرپیب، گئدیر.

قاپی چیرپیلاندا اختیارسیز رسمی یئره آتیب، أل‌لریمی قولاق‌لاریما قویورام. نفیسی قاپینی چیرپاندا یئنه قولاق‌لاریمین اوستونه داغ سو تؤکولن اولور. ایندییه‌جن کیمسه‌یه نفیسی کیمی تیکان باتیرمامیشدیم. منه نه گلیب؟! بیرینجی دفعه‌دیر حیاتیمدا بئلنچی بیر حس‌لر یاشاییرام. اؤفکه، آجیق، انتقام و دینجلیک ذهنیمده بیر–بیرینه هؤرولور. دیزلریم ده أل‌لریم کیمی نارین–نارین تیتره‌ییر. بیر آن اؤزومه گلیب، نفیسی‌یه باتیردیغیم تیکاندان پئشمانلیق دویورام. وجودومو بیر پارچا لئش کیمی مبل اوزره بوراخارکن، میز اوزرینده‌کی قزئته گؤزوم ساتاشیر.

قاتلانمیش قزئتین قاتینی آچیرام. صفحه‌نین ساغ گوشه‌سینده ون‌گوک ساری بؤرکونون آلتیندان دومبا گؤزلریله منه یاناکی باخیر. نه یاخجی کی منیمله گؤز–گؤزه گلمیر. شکلین أته‌یینده یازیلمیش یازینی اوخویورام.

٤– میتوکوندری (Mitochondrion): میتوکوندری هوجئیره‌ده بیر اورگانجیق‌دیر کی، هوجئیره‌نین نفس آلماسی اونا باغلیدیر.

«ونگوک ایله پل گوگن[۱] بیر–بیرلرینه یازدیغی مکتوب‌لار اساسیندا، ۱۱۹ ایلدن سونرا معلوم اولوب ونگوکون قولاغینی اؤزو دئییل، بیر داعوادا پل گوگن کسمیشدی.»

تعجبدن آز قالیر گؤزلریم ونگوکون گؤزلرینه تای اولسون. بیر داها یازینی اوخویورام. هئچ زامان دوشونمه‌میشدیم بیر چوخ حادثه‌نین آرخاسیندا گؤزه‌گؤرونمز بیر آیریسی اولا بیلرمیش، گؤره‌سن منیم یالنیز بوراخیلماغیمین آرخاسیندا کیم وار ایمیش؟!

سونوندا سئودیییم آدام طرفیندن باشینا بوراخیلدیغیمی اؤزومه اعتراف ائده بیلدیم دئیه دوشونورکن روزنامه‌نین یازیسینی بیر داها اوخویورام. بو سفر اوخودوقجا ذهنیمه عجیبه بیر دینجلیک سوزولور. قولاق‌لاریمین ایستیسی گئت–گئده آزالیر. پنجره‌نین هئره‌سینه دوزولموش گونه‌باخان رسیم‌لرینه باخیرام. دری سلّولونون رسمی میز قیراغیندا یئره دوشوب. اؤزلویومده دئییرم: بئچارا نفیسی...

اون ایکینجی گونه‌باخان رسمی‌نین بویاسی یاریمچلیق قالیب. ایکی‌هاوالییام. قالمیشام بویاماغا دوام ائدیم یوخسا...

---

[۱]– پل گوگن: ونگوک ایله بیر عصرده یاشایان فرانسه‌لی رسّام.

مرکزده‌کی بوزارمیش بولود

آندرومدانین اَل‌چکن گونو یوخدور. آدینی ائشیدیب، اونون باره‌سینده اوخویاندان بری، بیر آن بئله فیکریمدن چیخمیر. هردن‌بیر بئینیمین اوست قات‌لاریندا بورولغان[1] کیمی بورولوب، آز قالیر منی اورتاسینا چکسین. بئله‌نچی واخت‌لار ذهنیمین گوجو چاتمیر اونون چئوره‌سینده‌کی زنجیری قیریب، اونو گؤیدن یئره گتیریم؛ یا دا قالخیب، یئرده نه وارسا، گؤیه تیکیب، اونون زنجیرینی قیریم. آن‌باشی آندرومدانین چئوره‌سینه دولاشمیش زنجیرین سسینی ائشیدن کیمی اولورام. ائوده، خیاباندا، خانیم‌لارا حاقسیزلیق اولان هر یئرده، او زنجیر قولاغیمدا سسله‌نیر. تاکسی‌دا کناریمدا اوتوران بیر کیشی‌نین قولو بؤیرومه سورتوشوب، سس‌سیزجه قیراغا چکیلیب، کیفیمی اورتایا قویاندا، منه ائله گلیر کی، آندرومدا کیمی زنجیرلنمیشم. حتی بیر گون خیابانین اورتاسیندا، یئل چرقدیمی باشیمدان گؤتورنده، یولدان کئچن‌لر دؤنوب ترسه-ترسه باخاندا، کناریمدان کئچن بیر خانیم تلم‌تله‌سیک مندن اؤنجه اَل اوزالدیب، چرقدیمی باشیما چکنده، منه ائله گلدی کی، او خانیم آندرومدانین پاسلانمیش زنجیرینه زومباتا چکیب، یاغلادی.

---

۱ بورولغان: طوفان.

آندرومدا نه کابوس کیمی‌دیر، نه ده رؤیا. او، قونشو کهکشانین أن گؤزل وارلیغی‌دیر. بیزیم میفولوژییه گؤره، او، زنجیرلنمیش بیر قادین سمبولودور، منسه گؤرونمز زنجیرلرین آراسیندا یاشایان سود یولونون عادی بیر قادینی. من آیاق‌لاریملا آددیم آتا بیلیرم، اویسا، آیاق‌لاری دا أل‌لری کیمی قونشو کهکشانین قایالارینا زنجیرله‌نیب.

اونو یاخیندان گؤرمه‌یه تله‌سیرم. زنجیرلنسه ده، گؤردویوم شکیل‌لرده گؤی‌اوزونون پارلاق بیر وارلیغی کیمی گؤرونور. بو گئجه جوان منجّم‌لرله آیاقلاشماغیمین أن بؤیوک سببی آندرومدانی گؤرمکدیر.

قاش قاراليبدیر. یئره باخان یوخدور، جوان منجم‌لرین هامیسی‌نین گؤزلری گؤی‌اوزونه ساری‌دیر. بیر نئچه‌سی تلسکوپ‌لارین گؤزلوک‌لریندن گؤیو نشان توتوب، اولدوزلاری سِیر ائدیرلر. تلسکوپدان کاسیب اولان منجم‌لر ایسه، أل‌لرینده لِیزر، گؤی‌اوزونده‌کی توپلانمیش اولدوزلاری نشان آلیب، اونلاری بیر–بیرلرینه گؤستریرلر.

– «باخین! او اوش دَنه اولدوزو گؤرورسوز بیر خطده؟..»

من ده اونلارا قاریشیب، گؤیده لیزرین نشان توتدوغو نقطه‌یه زیلله‌نیرم. بیر قاریش بویوندا بیر–بیریندن آرالی دوزولموش اولدوزلاری گؤرورم. لیزر اورتاداکی اولدوزدان آشاغی سوزولور. گؤزلریم گؤی‌اوزونون عقرب بویدا بیر نقطه‌سینی فتح ائتدییی اوچون سئوینجک دوشورم. عقربین قویرغونو بئله سئچه بیلیرم. بونونلا بئله، آندرومدا عاغلیمدان چیخمیر. اونو گؤرمه‌یه تله‌سیرم.

– «آندرومدا عَغربه یاخیندی؟»

جوان منجم تبسّم ائدیر. بیلمیرم اونون تبسّمو ریشخند معناسینداادیر، یوخسا

بیلیم‌سیزلیییمه مرحمتله یاناشیر. گوله-گوله دئییر: «یوووو... ایکی کوچه عغربدن اویانلیخدی».
- «گلین باخین! زحل‌ی توتموشام». منی چاغیران منجّمه ساری گئدیرم. بیر نئچه آغ تلسکوپون ایچینده، اونون تلسکوپونون قارا رنگی دقّتیمی چکیر. اوسته‌لیک اونون تلسکوپونون قوشا گؤزلویو وار. تلسکوپون قوشا گؤزلوک‌لریندن گؤرونن گؤیه باخیرام. پارلاق بیر حالقانین ایچینده کیچیک بیر مونجوق گؤرورنور.
- «باخین! سول ألده‌کی اولدوز تیتان‌دی.»
دئییرم: «یونان میفولوژیسینده، گؤی تانریسی‌ینان یئر تانریسی‌نین اوشاخ‌لاریدی تیتان‌لار.»
نه دئدیییمی باشا دوشمه‌میش کیمی، اوزومه باخیب آرتیریر: «دئییرم یانی سول ألده بیر قمر وار، زحل‌ین قمرلریندن بیری...»
بیر آن بیر جوت آیری قمر ده گلیب، فیکریمی راحات بوراخمایان آندرومدانین کنارینا تیکیلیر. بیرینجیسی، قمرالملوک وزیری. بو قمردن گؤروب-گؤره‌جه‌ییم یالنیز باشینا نیم‌تاج قویموش بیر شکیل اولموشدور، بیر ده آرا-سیرا ضبط‌صوت‌دا قولاق آسدیغیم کاست‌لره ییغیلمیش سسی. یادیما گلمیر اونون سرگذشتینی هاردا اوخوموشام؛ آنجاق بو «قمر»ین قمرلییی عؤمرونون سون چاغ‌لاریندا باشا چاتیب، او ایسه فلاکتده یاشاییب، یالقیزلیقدا اؤلوب. ایکینجی قمر ایسه، قاینی وفات ائدندن سونرا، قایین‌خاتینی اونون ائوینه گونو گلدییی گوندن بئله، گونوسونون آزار-اذیت‌لرینی، حیات‌یولداشی‌نین وفاسیزلیغینی آلین‌یازیسی کیمی قبول ائدن قاین‌آنام ایدی. منه ائله گلیر کی، آندرومدا کیمی قوشا قمرلرین ده

چئوره‌سینده زنجیرلر وار ایمیش. بیر زامان‌لار بیرینجی قمر او زنجیرلری قیرا بیلمیشدی، آمما ایکینجی قمر اؤز زنجیرلرینین سسینی ائشیتمه‌یه بئله قادر دئییلمیش. یئنه سوروشورام: «آندرومدانی نه‌واخ گؤره بیله‌ریخ؟»
باشقا بیر منجّم قوّه چیراغینی یاندیریب، ألینده‌کی کتابا باخیر: «شب ۲۵ تیرماه... آندرومدا گئجه ساعات ایکی‌دن اوْ یانا یاخچی گؤروشر.»
ساعاتیما باخیرام. اون ایکینی سوووشوب. بیره بیر شئی قالمیر. منسه هئچ عقربه‌لرین بیر-بیری‌نین اوستوندن سویروشدویونو ملتفت اولمامیشام. ایکی‌گؤزلو تلسکوپون صاحبی اولان منجّم گؤزلوک‌لردن باخاراق دانیشیر: «شاید آیین ایشیغی مانع اولا... آمما توتسام سیزی چاغیرارام.»
یئنه گؤیه گؤز تیکیرم. آی، شیطان شاپالاغی‌دیر دئیه‌سن. تؤوه‌ره[۱] بوی-بوخونویلا گؤیون اورتاسیندا دایانیب. گونشدن چالیب-چاپدیغی ایشیغی قارانلیقدا ائله پای-بؤلوش ائله‌ییر کی، باخان دئییر: «نه گؤیلو-گؤزو توخدی!»
قارانلیق گاه اونو بولودلارین آلتینا چکیر، گاه دا توتوب، بولودلارین آلتیندان ائشییه چیخاریر. آی، کؤکسوز بیر وارلیق اولدوغوندان غفیل‌دیر. بلکه خبری یوخدور گونشین آلین‌یازیسینا یازیلیبمیش. آی، یئر اوزونده هر گون بیر قیلیغا گیریر. بیر گون بیر گؤزلین قاشیندا اوتوروب، اورک‌لر دؤیوندورور، او بیری گون یای کیمی چکیلیب، باشقالاری توشلادیغی مقصده اوخ‌لار بوراخیر، بیر آیری گون آی‌پارا اولوب، دولت-ملّت‌لرین بایراغیندا یئلله‌نیر. آنجاق دیش‌دوراسی دئییل. ساکین‌لشمک اونون ذاتیندا یوخدور. اؤزونو

---

۲ تؤوه‌ره: قیسا بوْی.

گؤزلره سوخماق اوچون دائم وورنوخور. آی‌پارا قیلیغیندان چیخیب، تربیع[1] دونونو گئییر، تربیع‌دن تثلیثه[2]، تثلیثدن بدر قیلیغینا گیریر. یئردن گؤیه باخان‌لارین قارشیسیندا، اولمایان شیوه‌بازلیق‌لارا آل وورور. بونونلا بئله اون دؤرد گئجه‌لییی لاپ زهله‌می آپاریر. گؤی بوغماسی کیمی قارانلیغین اورتاسیندا دایانیب، اوزونو آندرومدانین اوزونه توتوب، اونون زنجیرلرینی گؤزدن ایتیریر.

– «آندرومدانی توتموشام، گلین باخین»، ایکی‌گؤزلو تلسکوپون صاحبی دئییر. تلم–تله‌سیک قارا تلسکوپا ساری قاچیرام. دئیه‌سن گؤیده زنجیر قیریرلار، یوبانیرسام تاماشانی آلدن وئره‌جه‌یم.

گؤزومو تلسکوپون گؤزلوک‌لرینه تیکیرم. گؤزلویون ایچینده بیر–ایکی پارلاق اولدوزدان باشقا آیری بیر شئی گؤرونمور. دقت ایله باخیرام. نه‌قدر باخسام دا، زنجیرلنمیش خانیمدان هئچ بیر ایز–توز گؤرونمور.

– «من گؤرمورم آندرومدانی»، دئییرم. منجّم تلسکوپون گؤزلویوندن باخیب دئییر: «بودو بوردا باا... بیر ده باخساز گؤررسیز. اورتادادی... بولود کیمیدی... لاپ ائله مرکزده.»

بیر دفه ده باخیرام. گؤیون اورتاسیندا رنگی قاچمیش بورولغان بیر بولود گؤرورم. بیر آن باشا دوشورم کی، آندرومدا دئدییین، بیزلرین آل–آیاغینا دولاشمیش گؤرونمز زنجیرلر کیمی‌دیر، آیدین–آشکار گؤزه گؤرونمز. آندرومدا بوزارمیش بولود پارچاسی‌دیر بو گئنیش گؤیون قارانلیغیندا...

---

۳ تربیع: بیر هفته آیین هلال گؤرونتوسوندن سونرا، آی تربیع حالتینده گؤروشر.

٤ تثلیث: آیین حرکتی سببیندن، گونشدن مسافه‌سی آرتیب، دؤرده اوچ بؤلومو گونشدن ایشیق آلار.

کپه‌نک‌لری قورخوتماپین!

اؤلوسونو آستاجا یئردن گؤتوروب، ائوه گتیریم دئیه چؤرک سبدینه قویدوم. ساغ-سولوم، آشاغی-یوخاری ضدشورش پلیس‌ی ایله دولو اولسا دا، اؤلوسونو یئرده بوراخاسی دئییلدیم. اؤزوندن علاوه، اینجه قانادلارینین رنگ‌لرینه گؤره اونون اؤلوسوندن واز کئچه بیلمزدیم.
هانسی روزگار اونو گتیریب بورا آتمیشدی، بللی دئییلدی. پیادا یولوندا کورلار اوچون دوزولموش ساری موزاییک دؤشه‌مه‌نین اوزرینده بؤیرو اوسته دوشموشدو. بونا باخمایاراق کورلار رنگین نه اولدوغوندان باش تاپمیرلار، رنگ اؤلونو ده دیری کیمی گؤزه سوخار. آنجاق رنگلی قانادلارینین آلتیندان کؤلگه‌سی موزاییکین اوستونه سَریلمیشدی. قانادلارینین قرینه قهوه‌یی خال‌لاری ساری موزاییک اوستونده او قدر گؤزل گؤرونوردو کی، اوّلده اونون اؤلموش اولدوغونا برخود اولمادیم. دئدیم بلکه بو کپه‌نک ده تبریز جماعتی کیمی ضدشورش پلیسی گؤردوکده چاش-باش دوشوب، ساری موزاییکی گونه‌باخان ایله دَییشیک توتوب. اؤز فیکریمه گولمه‌ییم توتدو، آمما گولمه‌دیم. قورخدوم پلیس‌لر کیریخیب، اونلارین روبوت کیمی شوشه قالخان‌لارینین دالیندا قارد توتدوق‌لارینا باخیب، گولمه‌یی توتان بیر عصیانچی اولدوغومو دوشونسون‌لر! دوزدو کی، گولوش عصیان آنلامیندا

دئییل، آمما هانسی عاغیللی آدام تپه‌دن دیرناغا سیلاحا بورونموش پلیسین اؤنونده گولر کی، من ده گولوم! هله بیلسه‌یدیلر چؤرک آلماق ماهاناسییلا زنبیلی قولوما سالیب، ایکی کند مسافه‌سینده یول گلمیشم اونلاری یاخیندان تاماشا ائدیم... یوخ!.. الّله گؤسترمه‌سین او گونو! من کی بیر کاره دئییلم. ژورنالیستم؟ یوخ! یازیچییام؟ یوخ! ایشچییَم؟ یوخ! دانشجویام؟ یوخ!.. بس، دوستاق هارا، من هارا؟.. ایل‌لر اؤنجه تقاعد اولموش کارمندین بیریسییَم. تاماشادان سونرا آلیمدن نه ایش گلر کی؟!
آیاغیم آلتینا باخماسایدیم، قبریستاندا قبیرلری آیاقلاییب کئچن کیمی اونو دا آیاقلاییب کئچمیشدیم. فیکریم پلیس‌لرده اولسایدی دا، آنجاق گؤزوم یئرده ایدی. یوخسا اونون اینجه قانادلاری آیاغیم آلتدا اوغولوب، دؤشه‌مه‌نین اوزرینه یاییلاجاق ایدی. گؤرمک همن دایاندیم. بیلیرم، بو هنگامه‌ده بیردن-بیره پیادا یولونون اورتاسیندا دایانماق، پلیس‌لرین دقتینی چکمه‌میش اولماز. ایسته‌دیم أییلیب اؤلونو یئردن گؤتوروم، سونرا اؤز-اؤزمه دوشوندوم: یئره أییلسم، پلیس‌لر کیریخیب، یئردن داش گؤتوردویومو ظنّ ائدرلر. آمما بورا تبریزدی، فلسطین دئییل کی من ده انتفاضه ساواشی اوچون یئردن داش گؤتوروب پلیسه ساری توللاییم. اوسته‌لیک، مگر پلیس کیمدی کی؟ اونلار دا ائله منیم کیمی آنالارین اوغول‌لاریدیلار دااا. یقین کی، تقاعد اولموش یاشلی‌لارلا ایش‌لری اولماز.
ساغ-سولوما باخدیم. بیر آن نظریمه گلدی ساغ-سولومداکی پلیس‌لر قالخان‌لارین دالیسیندا قورویوب قالمیش قورخو شوالیه‌لریدیرلر. آمما بو شوالیه‌لر قورومامیشدیلار، دیپ-دیری، جانلی آدام‌لار ایدیلر. دایاندیق‌لاری یئرده قیمیلداییردیلار، بیر-بیرلریله دانیشیردیلار. حتی بیر-ایکیسی دقتله

منی سوزوردو. اونا گؤره احتیاط ائله‌ییب، قفیلدن یئره أییلمه‌دیم. ساری موزاییک اوسته دیزه چؤکوب، اونلارا باخمادان چؤرک سبدیمی قولومدان یئره بوراخدیم. کپنه‌یین اؤلوسونو آستاجا گؤتوروب، سبدین ایچینده‌کی سنگکین اوزرینه قویدوم. کپه‌نک یئنه بؤیرو اوسته دوشوب قالدی. آدام اولسایدی، دئیردیم اوخویوب ائشیتدیییم ناغیل‌لارداکی گؤزل کیمی شیرین یوخویا دالیب.

گؤیلوم ایسته‌ییر دئییم بو کپه‌نک لاپ عشق رنگینده‌دیر. عمرلرینده عاشق اولان‌لار عشق رنگی‌نین نه اولدوغونو یاخجی بیلرلر. عشق رنگی هردن اؤزل بیر رنگه چالار. قالیب هانسی واختدا، هانسی بیر حالدا عشقه یاناشاسان. حتی اؤزونه‌مخصوص لحنی ده وار بو رنگ‌لرین. بونونلا بئله عشق رنگینده‌دیر دئسم، بیله-بیله اؤزومو سالارام او دویغونون ایچینه. بیلیرم خیابان‌لارین بو وضعیّتیله عشق دویغوسو توتماز.

بیرجه عصیانچی دا خیاباندا گؤزه گؤرونمور. بونونلا بئله پلیس‌لرین گئیینیش‌لرینی، أل‌لرینده‌کی باتوم‌لارینی، باش‌لاریداکی دَمیر بؤرک‌لرینی گؤرنده، آدامین اوره‌یینه قورخو دامیر. آز قالیر آدامین آدی یادیندان چیخسین، هاندا قالسین کی عشقین رنگ‌لری. آمما منجه اؤلوم ده عشقین رنگ‌لریندن بیریسی‌دیر. عشقی چؤرک سبدیمده داشیماغا دئییل، ساعات میدانینی قورخو شوالیه‌لرینین محاصره‌سینده گؤردوکده قوتومدان قوردوم. بیر آن نظریمه گلدی او هوندور بینانین باشینداکی ساعاتین عقربه‌لری ده قورخودان دایانیب‌لار. اؤز-اؤزومه دئدیم: قورخونون بالاسی اؤلسون! آمما مگر قورخو دا دوغار کی بالاسی اولوب، سونرا دا اؤلسون؟! منجه قورخو دئدیین ویروس کیمی‌دیر. دوغماز، بولاشیب، یاییلار. قورخو آدامی أل‌به‌أل

اؤلدورمز، آزجا-آزجا، تیکه-تیکه اؤلدورر. دوز دئمیش‌لر، قورخو اؤلومدن پیسدیر.
حس ائلیرم أن آزی بیر-ایکی پلیس منی گؤزآلتینا آلیب‌لار. یقین یئردن کپنه‌یی گؤتورمه‌ییم دقت‌لرینی چکیب. گؤره‌سن گؤردولر یئردن گؤتوردویوم شئی آنجاق و آنجاق بیر کپه‌نک اؤلوسویدو؟
چالیشیرام سویوق‌قانلی گؤرونوم. اؤز-اؤزومه دئییرم: فیکر ائله أتدن دووار چکمیش بو پلیس‌لر بولوارلارین کنارینا أکیلمیش یام‌یاشیل شومشاد آغاج‌لاریدیلار. شومشاد آغاج‌لارینین قورخوسو یوخدو کی!
سنگکین اوجوندان بیر پارچا قوپاریب آغزیما قویورام. پلیس‌لری گؤرمزدن کیمی پیادا یولوندان کئچیرم. بیر-ایکی آددیم اوزاقلاشمامیش اوشاق‌یانا بیر فیکیر عاغلیما چاتیر. گئری دؤنورم. بوتون شهامتیمی آیاق‌لاریمدا توپلاییرام. فیکریم اوشاق‌یانا اولسا دا، بؤیوک بیر ساواشا گئدن کیمی حسّیم وار. آددیم آتدیقجا دئییرم بس ساواش میدانینا یاخینلاشیرام. میدانین اورتاسینا توپلانمیش پلیس‌لرین قارشیسیندا دایانیرام. پلیس‌لر ایسه تعجبله منه باخیرلار. بیری ألینی بئلینه آپاریب، باتومون دسته‌یینی سیخیر. قورخورام. او باتوم منیم آرتروزلو سوموک‌لریمین حسابینی بیریوللوق چوروده بیلر. اؤزومو سیندیرمیرام. کپنه‌یی آستاجا گؤتوروب اووجومدا اونا گؤستریب، یانیندا دوران پلیسین چیینینه قویوب، گئری دؤنورم. قورخورام بیر ده دؤنوب باخام. قورخورام او قورخو شوالیه‌سی کپنه‌یی چیینیندن یئره آتیب، آیاغی ایله اونون ألوان و اینجه قانادلارینی أزسین... قورخورام...

دست‌دیلبر

نئچــه گونــدور ســاعات میــدانی بیــزیم قوروغومــوزدادیر. قارامتیــل پالتــار گئیینمیش بیر قادین هئچ تلسمه‌دن پیادا یولونـدان خیابانـا آدلاییـب، آسـتا آددیم‌لارلا میدانا ساری گلیر. عمومیتلـه شـورش یاتانـدان سـونرا جماعـت خیابان‌لاری قورروق آلتینا آلمیش، شورشه قارشی خـدمت ائـدن پلـیس‌لـری گؤرمزدن گلیب، یا دا گؤز اوجو اونـلاری سـوزوب یـول‌لارینـا دوام ائـدرلر. هم‌قاطارلاریم کیمی من ده تعجب ایله بیـزه یاخینلاشـان قادینـا بـاخیرام. قادین ایکی آددیم بیزه قالمیش قارشیمیزدا دایـانیرکن سـاغ طرفیمـده‌کـی هم‌قاطاریم دئییر: «ائله بیر بو قوجا–قاری قالمیشدی ایماله ائله‌مه‌سین!»
«بوشلا، پاتلیتیندن بللیدی آلزایمری وار، ائوینین یولونـو آزیـب، گؤرموسـن گیژ تویوق کیمی والای وورور!» سول طرفده‌کی هم‌قاطاریم دئییر.
منجه قوجا آدام‌لارین آستا آددیم‌لاری حیات تجربه‌لریندن آسیلی‌دیر. انسان یاشا دولونجا یولـون سـونونا یئتیشـمک اوچـون هـئچ تلـه‌سـمیر. قـادینین یئریشـیندن چـوخ، قولونـدان آسـلانمیش حصـیر زنبیـل دقتیمـی چکیـر. یاخینلاشدیقجا زنبیلین اوزرینه توخونموش چیچـک‌لـر منـه تـانیش گلیـر.

ایچیمده عجیبه بیر دویغـو قایناشـیر. بـو سـویوق و قورخولـو آتمسـفرده او حصیر زنبیل اوزرینده‌کی چیچک‌لر، اعـدام صـحنه‌سـینده اویونجـاغی ایلـه اوینابیب گولومسه‌ین بیر معصوم وارلیغی جانلاندیریر. بیردن–بیره اوزاق بیر خـاطره ذهنیمـده آیدینلاشـیب، او زنبلیـبن تـانیش گلـدییی‌نـین نـدنینی خاطرلاییرکن، ایچیمده منی اینجیدن بیر نیسگیل اویانیر. بیـر سـفر شـمالا گئدنده آنام صیغه باجیسی‌نین زنبیلینی امانت آلیـب منـه گؤسـتریب اونـون کیمی بیر چؤرک زنبیلی آلماغیمی تاپشیرمیشـدی. او زنبیلـین ده اوزرینـده رنگلی چیچک‌لر توخونموشدو. شمال سفریندن گئری دؤندویومـده، آنـامین تاپشیریغینی اونوتدوغومو خاطرلامیشدیم. سـونراکی سـفرلرده آنـام حیاتـدا دئییلدی اونون تاپشیریغینی یئرینه گتیریم.

قادین گلیب دوم‌دوز منیم قارشیمدا دایاناندا هویوخورام. حاضر–یراق اولمـاق شورشه قارشی خدمت ائدن پلیس اوچون أن واجـب أمردیـر. بیـردن–بیـره هؤووشنه باشـیمدان بدنیمـه سـوزولوب، جـانیمی قیزیشـما باسـیر. سـاغ–سولومداکی هم‌قاطارلاریم کیمی ألیمی بئلیمدن ساللانمیش باتوما آپارمـاق ایسته‌سم ده، اونون بارماغینداکی دست‌دیلبر اوزویـو گؤرونجـه ندنسـه ألـیم سوسـتالیر. بیلمیـرم ایچیمـده اویـانمیش نیسـگیل، یوخسـا اونـون آسـتا و اینانجلی آددیم‌لاری ألیمین سوستالدیغینا سبب اولور، آنجاق قـادین دیـک–دیک گؤزومه گؤز تیکنده هؤووشـنه‌م آرتیـر. اولمایـا انتحـار کمربنـدی وار، اولمایا بو قادین، زنبیلینده أل بومباسی داشـیییر دئیـه دوشـوندویومده ثانیـه

آخاری زنبیلین ایچینه گؤز آتیرام. قاتلانمیش بیر سنگک گؤردویومده آزجا راحاتلاسام دا، انتحارکمربندی دوشونجه‌سی عاغلیمدان چیخمیر.
قادین ألینی زنبیل ایچینه سالیب بیر شئی گؤتورورکن ساغ-سولومداکی هم‌قاطارلاریم باتوم‌لارینی، منسه پلیس قالخانیمی یوخاری قالدیرماق ایسته‌دیییمیز آن، قادین اووجونداکی کپه‌نه‌یی ساغیمداکی هم‌قاطاریما گؤستریر.
هویوخموش کیمی اونون اووجونداکی کپه‌نه‌یه باخیریق. قادین دینمز-دانیشماز، رتبه‌سی یوکسلمیش افسرین پاگون‌لارینا اولدوز سانجان بیر ژنرال مثالی کپه‌نه‌یی منیم ساغ چیینیمه قویاندا، یئنه بارماغینداکی عقیق قاشلی دست‌دیلبر اوزویونه گؤزوم ساتاشیر. او ایسه کپه‌نه‌یی چیینیمه قویاندان سونرا گلدییی کیمی آستا و اینانجلی آددیم‌لارلا گئری دؤنوب، پلیس دسته‌سیندن اوزاقلاشیر.
یاناکی چیینمه قویولموش کپه‌نه‌یین قانادلاریداکی قهوه‌ای قرینه خال‌لارا باخیرام. کپه‌نک ترپنمیر. سولومداکی هم‌قاطاریم آلزایمر باره‌سینده دیل‌اوجو بیر سؤزلر دئسه ده، اونا قولاق آسمیرام. ساغیمداکی هم‌قاطاریم باتومون اوجویلا کپه‌نه‌یی چیینیمدن یئره سالماق ایسته‌دیینده ألجکلی ألیمی کپه‌نه‌یین اوزرینه قویوب، اونا مانع اولورام. او ایسه دئییر: «او قادینی تانیییرسان؟»
گؤزومو قادین گئدن پیادا یولا تیکیب، هم‌قاطاریمین سوالینی اؤزومدن

سوروشورام: «من او قادینی تانیییرام؟»

«آدام چیینینده هئش زادین اؤلوسون داشیماز، اونو آت یئره.»

دئییرم: «بیر قوجا قادین نییه گرک بئله بیر ایش گؤرسون؟»

سولومداکی هم‌قاطاریم دئییر: «سؤز باشی تاپماجا ناغیل دئین سن، شرلوک هولمز فیلیم‌لرینه باخان سن، ایندی تاپماجانین جوابینی بیزدن سوروشوسان؟»

ساغیمداکی آرتیریر: «نه تاپماجاسی، نه ناغیلی؟ دلی ایدی، بی‌آزار دلی ایدی. بی‌آزار دلییه نه سؤز قاندیرماق اولار، نه ده قورخوتماق اولار. یولدان بیر آتلی کئچدی، قورتولدی، قادینی بوشلا، او اؤلونو ده چیینندن سال یئره أز!»

«دوغوردان سن آلزایمره گؤره ده تاپماجا باشاریسان؟»

سولومداکی هم‌قاطاریما جواب وئرمیرم. آلزایمری اولان قادین، بلکه ده بی‌آزار دلی قادین قارامتیل بیر نقطه‌یه دؤنوشوب، محو اولونجا گؤزومله اونو تعقیب ائدیرم. قادین اوزاقلاشدیقجا، اونون زنبیلی‌نین چیچیک‌لریندن یارانمیش دویغونون چکیجی‌لیبی ایچیمده آزالدیقجا کپه‌نه‌یین چکیسی[1] آرتیر. بیر آن منه ائله گلیر کی، بو جانسیز کپه‌نک گئت-گئده آغیرلاشیب، چیینیمی ساغ طرفه آخیندیراجاق. اولمایا او قادین جادوگر ایدی! اولمایا بیر اؤلو کپه‌نک ایله منی سئحیرله‌دی!

---

[1] چکی: وزن.

قادین اوزاقلاشدیقجا اؤلو کپه‌نه‌یین آغیرلاشدیغینی حس ائدیرم. گؤزومـو او محو اولان نقطه‌دن آییرا بیلمیرم. یئددی ایل بویو خدمت ائتدییم گـون‌لـر تقویم صفحه‌لری کیمی واراقلانیر. بیزه وئریلمیش أمرلر، قوروق ائتـدیییمیز میــدان‌لار، خیابــان‌لار، دانشــگاه‌لار، اؤنومــوزدن قاچــان آدام‌لار، یئــره ییخیلان‌لار، ییخیلیب قالخان‌لار، قیشـقیریب بـاغیران‌لار، قالخـان‌لاریمیـزا توخونان داش‌لار، توستو، قان، سس، سس، سس، ســس، ســس... عجیبـه دوشونجه‌لر ذهنیمده جوجه‌ریر.

سس قزئت‌لرین تیترینی اوخویور: أمرلری اطاعت ائدن بیر انسـانین چیینـی اؤلو بیر کپه‌نه‌یین آغیرلیغی آلتدا قانقرن اولوب قاراليب، چورودو... اؤلـو بیـر کپه‌نک میتوز بؤلگوسو ایله وظیفه‌سینی یئرینه یئتیرن بیر انسانین چیینینـده یوزلرجه اؤلو کپه‌نه‌یه بؤلوندو... قهـوه‌ای قویروقلـو آدلـی کپـه‌نـک انگلـی قره‌داغ اورمانیندا أل توخونمامیش یارپاق‌لارا داراشیب، توخوم سالان کیمی، قهوه‌ای خاللی اؤلو بیـر کپـه‌نـک ده صـداقت ایلـه خـدمت ائـدن بیـر آدام چیینینده یوزلرجه اؤلوم توخومو سالدی...

یالنیز ژورنالیست‌لر دئییل، چیینیمده‌کی اؤلو کپه‌نـک، شـاعرلر، یـازیچی‌لار، سناریو یازان‌لار و یؤنتمن‌لر اوچون اورتاق سوژه اولسا دا، آنجاق مؤلف‌لـرین دوشونجه‌لری اورتاق دئییل. بیر یازیچی چیینیمه آغیرلیق ائـدن تکجـه بیـر قهوه‌ای کپه‌نه‌یی مین بیر کپه‌نه‌یـه دؤنوشـدوروب، هـر گئجـه بیـر ناغیـل سؤیله‌ین شهرزاد کیمی کاراکتر یاراتماغا چالیشیر. بیر آیریسی چیینیمده‌کـی

کپه‌نه‌یی یوزلرجه زنجی کپه‌نه‌یه، منی ده ایپک یولونونون قاچاق یول‌لاریندان زنجی‌لری گتیریب، بغداد بازاریندا قول ساتان بیر آدام کیمی روایت ائتمک ایسته‌ییر.

بیر شاعر کپه‌نه‌یین قانادلاریناداکی قرینه خال‌لاری پوزوب، یئرینه قارماقاریشیق، خیردا، بؤیوک رنگارنگ خال‌لار قویور. بیر سناریو یازان منی ده کپه‌نک کیمی اؤلدوروب، یئنیدن لابراتواردا بیزی بیر جوت روبوت کیمی یاراتماق قصدی وار و بیر یؤنتمن، من و چیینیمده‌کی کپه‌نکدن سندلی فیلیم چکمک ایسته‌ییر؛ بو شرط ایله کی، منیم چیینیم اوجاق، اؤلو کپه‌نک ایسه منیم چیینیمه دخیل دوشوب، فیلمین سونوندا اؤلو کپه‌نک خورتلاییب، قانادلانیب اوچسون...

موسیقیچی‌لر ایسه کپه‌نه‌یین قاناد چالماق سسی ایله منیم پوتون‌لاریمین سسینی نوتا آلیب، اوزرینه شعر قوشوب، موسیقی دستگاه‌لاریندا، فرقلی گوشه‌لرده سس‌لندیرمه‌یه چالیشیرلار.

طبیعت فتوگرافچی‌لاری، انسان فتوگرافچی‌لاری، حشره فتوگرافچی‌لاری، سیاسی فتوگرافچی‌لار و دوربین‌لرین فلاش ایشیق‌لاری ... بوتون بونلارا رغمن شورشه قارشی خدمت ائدن پلیس‌لر کیمی نه اعتراض ائتمه‌یه حقیم وار نه سورغو سوال ائتمه‌یه.

رسام‌لارین بیری اؤلو کپه‌نه‌یین قانادلارینی جنتده گزه‌ن ملک‌لرین قانادلاری ایله دَییشدیریب، منی بوینوزلو بیر ابلیس بالاسی کیمی رسم

ائتمکده‌دیر. سالوادور دالی وورغونو اولان بیر رسام ایسه کپه‌نک‌لرین نئجه بیر وارلیق اولدوغونو دوشونمه‌دن بیزیم یئرلریمیزی دَییشدیریب، کپه‌نه‌یین بیر ألینه باتوم، او بیری ألینه قالخان وئریب، منیم اؤلومو کپه‌نه‌یین ساغ قانادیندا رسم ائتمک ایسته‌ییر و...

دنگه‌می ایتیرمیش کیمی‌یم. گئت-گئده اؤلو کپه‌نه‌یین آغیرلیغیندان چیینیم ساغا لنگر سالمیش کیمی اولور.

گؤره‌سن من بو هنرمندلرین یاراتدیغی‌نین هانسییام؟ عاغلیمدان کئچن ژورنالیست‌لری، موزیسین‌لری، رسام‌لاری، فتوگرافچی‌لاری، شاعرلری و یاریچی‌لاری منیم کیمی أمرله اطاعت ائدیب، سورغو-سوال حاق‌لاری اولمایان بیر مقامدا گؤرمک گؤیلومدن کئچیر. گؤره‌سن اونلار بو مقامدا اولسالار، نئجه بیر وارلیغا چئوریلرلر؟

ساغیمداکی هم‌قاطاریمین باتومو چیینیمه توخوندوغو آن دیسکینیرم. کپه‌نک پوتونلاریمین قاباغیندا یئره دوشور. نه ساغ هم‌قاطاریما باخیرام، نه سول هم‌قاطاریما. ألجه‌ییمی ألیمدن چیخاریب کپه‌نه‌یین اؤلوسونو احتیاط ایله اونون آراسینا بوکوب، قولتوق جیبیمه قویورام. کئشیک واختیم باشا چاتانا کیمی گؤزومو قادین گئدن یولا تیکیب، تیکان اوسته آیاق‌یالین دایانمیش کیمی دایانیب، دست‌دیلبر اوزوک‌لری ایله اؤلو کپه‌نک‌لری دوشونورم.

ائوه یئتیشمک همین آنامدان میراث قالمیش صاندیقچانی آچیرام. آنامین

یاقوت قاشلی، فیروزه قاشلی اوزوک‌لرینین اورتاسینداکی عقیق قاشلی دست‌دیلبر اوزویونو گؤتوروب جولو بارماغیما تاخیب، کپه‌نه‌یی اوزویون یئرینه قویورام.

قادینی یئنیدن گؤرمک اوچون صاباحدان هر گون او گئدن پیادا یولدا دایاناجاغام. بارماغیمداکی دست‌دیلبر اوزویومو اونا گؤسترمک ایسته‌ییرم.

لکه

أل‌لریمیزده پلیس قالخانی، باشیمیزدا حربـی دبیلقـه[1]، قورویوجـو بُویونلـوق، گؤوده زرهی، دیز قورویوجوسو و بئـل‌لریمیـزدن سـاللانان بـاتوم‌لاریمیـزلا اقتدارلی روبوت لشکری کیمی خیابانین اورتاسیندا صف چکیب، فرمانـدهین امرینی گؤزله‌ییریک. یوموروق‌لارینی بیزه ساری توتوب، آغیزلارینـی گؤیـه آچیب، باغیریب، شعار وئرن جمعیت ایسه قارشیمیزدا دایانیب.

جمعیته باخیرکن دبیلقه‌نین اوزقُورویوجو[2] تلقی‌نین اوزرریندە نقطه بویدا بیـر قیرمیزی لکه گؤزومه ساتاشیب، فیکریمی قاریشدیریر. اؤزومو گؤرمه‌مزلییـه وورسام دا، نقطه گؤزومه سوخولور. چوخ یوکسک سویه‌ده حاضرلیق أمـری آلدیغیمیز اوچون دقتیم پوزولمامالیدیر. آمما او قیرمیزی نقطـه لیـزر ایشـغی کیمی بئینیمین ایچینه نفوذ ائدیر. ألجکلی بارماغیم ایله نقطه‌نی سـیلمه‌یـه چالیشیرام. سیلینمیر. ذهنیمی نقطه‌دن یاییندیریم دئیه قارشیمیزداکی شـعار وئرن جمعیتین یوموروق‌لارینا دقت وئریرم. هـر آدامـین اوره‌یـی یوموروغـو بویدادیر دئییرلر. یوموروق‌لاری ساییرام. بیـر، ایکـی، اون، اون بـئش، یـوز،

[1] دبیلقه: ضد شورش پلیس‌لره مخصوص طلقدن اوز قورویوجو صفحه‌سی اولان دبیلقه (عسگر بؤرکو).

[2] اوزقورویوجو: محافظ.

ایکی یوز...بو قدر یوموروغو سایماق ممکن دئییل. گـؤز قاباغینـدا گـؤرونن یوموروق‌لارین بوی‌بوخونونـا باخیـب، اورک‌لـرین انـدازه‌سـینی اؤز یانیمـدا تخمین وورورام. اینجه یوموروق‌لار، اینجـه اورک‌لـر، کوبـود یومـوروق‌لار، کوبود اورک‌لر...

اؤز أل‌لریم ایله هم‌قاطارلاریمین أل‌لرینه باخیرام، هامیمیز أل‌لریمیـزی قـارا ألجک‌لرین ایچینـده قوروماغـا چالیشسـاق دا، اورک‌لریمیـزی ایکـی قـات قوروماغا چالیشیریق. بیز اورک‌لریمیزی گؤوده زرهی ایلـه پلـیس قالخـانی آرخاسیندا گیزلی توتموشوق.

ألجک‌سیز یوموروق‌لار، ألجکلی یومـوروق‌لار، رنـگ‌بـه‌رنـگ یومـوروق‌لار هاوادا اوینابیر... یاشیل یوموروق‌لار، قارا یوموروق‌لار، سـاری یومـوروق‌لار، قهوه‌ای یومـوروق‌لار، بنؤوشـه‌ای یومـوروق‌لار، مـاوی یومـوروق‌لار و بیـر قیرمیزی یوموروق...

طلق آرخاسیندان قیرمیـزی یوموروغـا بـاخیرام. حربـی دبیلقـه‌نـین طلقـی آرخاسـیندان باخمـاق، پنجـره‌دن باخمـاق کیمـی دئییـل، پنجـره انسـان وجودوندان آیری اولـدوغونا گـؤره، باخیـب قیراغـا چکیلیـب، گؤرونتـولرین تأثیریندن قاچماق اولا بیلر، آمما حربی دبیلقه باشـا قویدولـدوغو آن، بـاش صاحبی ایله بیرله‌شیب، باش صـاحبینه اقتـدار باغیشـلاییب اونـو گوجلـو و أل‌چاتیلماز گؤستریر.

طلق اوزریندن بئینیمه سیزان قیرمیـزی نقطـه‌یـه فیکیـر وئرمـه‌یـیم دئیـه قارشیمیزدا قیمیلدایان جمعیته باخیرکن اؤز–اؤزومـه دوشـونورم: گـؤره‌سـن وجودوموزا گئیدیییمیز بو قورویوجو ابزارلار گوجلودور، یوخسا هاوادا اوینایـان

بو یومورروق‌لار و یومورروق بویدا اورک‌لر؟!

قیرمیزی یومروق بئینیمه میخلانیب، گؤزومو اوندان آییرماغا قادر دئییلم. جمعیت شعار وئریب، باغیریرکن بیزه ساری هجوم گتیریر. قیرمیزی یومورروغون حرکتینی گؤزومله دولاندیریرام. باخدیقجا قیرمیزی نقطه‌نین شعاعسی طلق اوزرینده گئنیشله‌نیر. داها دؤزه بیلمه‌ییب، دبیلقه‌نین طلقینی یوخاری چکیرم. قیرمیزی یومورروق ایله آرامداکی لکه‌لی پنجره یوخا چیخیب، هر شئی گؤز اؤنومده آیدینلاشیر. من او قیرمیزی یومورروغو تانیییرام. او یومورروق منیم اوره‌ییمدیر، منیم دؤشومون آلتیندا دؤیونور. من او قیرمیزی یومورروغون کیمه عاید اولدوغونو بیلیرم.

یومورروق‌لارین سایی‌سی چوخالیب، سس‌لر ایسه گئت-گئده ایتیله‌شسه ده، من هؤووشنه ایله یالنیز او قیرمیزی یومورروغو گؤزومله تعقیب ائدیرم. بیزیم ابزارلاریمیزین گوجو قارشیمیزداکی جمعیتین جانینا قورخو سالان کیمی بیرلیکده باغیران سس‌لر ایله یومورروق‌لار، اؤزللیکله او قیرمیزی یومورروق دا منیم جانیما خوف سالیر.

فرمانده دبیلقه‌مین طلقینه اشاره ائدیر. «فرماندهین أمری دَمیری کَسر» سؤزو، منیم و هم‌قاطارلاریمین قولاغینا سیرغا کیمی آسیلیب. أن یاخجی پلیس أمرلره اطاعت ائدن پلیس‌دیر. من و هم‌قاطارلاریم اوزوموزو ده اورک‌لریمیز کیمی قورومالیییق. طلقی اوزومه سالیرام. قیرمیزی یومورروق ایله منیم آرامداکی آیدینلیق کاسلاشیر. هؤووشنه‌م گئت-گئده آرتیر.

فرمانده هجوم أمری وئریر. داها بیزیم یومروق‌لاریمیز اورک‌لریمیز بویدا دئییل. هم‌قاطارلاریمین باتوم‌لاری هاوایا قالخیب ائنیر. من ایسه یالنیز او

قیرمیزی یوموروغا ساری قاچیرام. اونو قوروماللییـام. جمعیتـین سســی ایلـه گولله سسی بیر-بیرینه قاریشیر. جمعیـت گـوج‌لرینـی آیـاق‌لارینـا وئریـب، قاچیرلار. قیرمیزی یوموروق ایسـه گؤزومـدن ایتیـر. او قیرمیزینـی مـن او قیـزین بارمـاق‌لارینـا تاخمیشـام. مـن او بارمـاق‌لاریـن بیرینـه بیـر حالقـا سالمیشام. من او بارماق‌لاری دفعه‌لرجه بیربه‌بیر اؤپموشم، من او قیرمیـزی یوموروغو، او قیرمیزی اوره‌یی باتوم‌لاردان قوروماللییام.
قارشیمیزدان قاچان جمعیتین أل‌لری آراسـیندا یـالنیز بیـر قیرمیـزی نقطـه آختاریرام. بیر آن یئنه قیرمیزی نقطـه مـیخ کیمـی گؤزومـه باتیـب سـونرا نقطه‌نین نظمی پوزولوب، دبیلقه‌نین طلقی اوزرینه قیرمیـزی جـوهر سـپیلیر دئیه‌سن.
جمعیتی ایته‌له‌ییب، آسفالت اوزره دوشن قیرمیزی ألجکلـی قیـزی باغریمـا باسـیب، حربـی پلـیس قارشیسـیندان قاچـان جمعیتـین آیـاق‌لاریـندان و هم‌قاطارلاریمدان قوروماغا چالیشـیرام. قیرمیـزی نقطـه‌لـر یـالنیز آسـفالتی لکه‌له‌میر. منیم قارا ألجـک‌لـریم، اوره‌ییمـی آرخاسـیندا گیزلتـدیییم گـؤوده زرهیم ده، دیز قورویوجوم دا لکه‌نیب. گئت-گئده لکه‌نین شعاعسی آسـفالت اوزره بؤیویور...

او قادین دوشیزه اورلئان دئییلدی

اوچ گوندور شیلر دره‌سینده یئر دَییشیریک. ساواشماغا دئییل، آراشدیرماغا گلمیشیک. بیز ایشیمیزی باشا چاتدیریب، قاییداندان سونرا، ألده ائتدیییمیز بیلگی‌لر اساسیندا عسگرلر شیلر دره‌سینه ساواشماغا، قیرقین سالماغا گله‌جک‌لر. آراشدیرما واحدینه امر وئریلیب اؤلوم ایله گؤز–گؤزه گلمه‌ییبنجه بیر گولله ده آتیلماسین.

اوچ گوندور بیر نفس جیغالا[1]، بیر قورتوم ایستی چایا حسرت قالمیشیق. پیشیک کیمی یئرییریک، تولکو کیمی گؤزدن گیزله‌نیریک. گئجه‌لر ایسه بایقوش کیمی گؤزو آچیق یوخو گؤروروک. طاهرین ألینده‌کی دوربونون لنزی یالنیز گئجه‌لر قاپاق اوزو گؤرور. اوچ گوندور شافاق آچیلاندان گونش باتینجا دوربون دره‌نین بوتون گیریش–چیخیش یول‌لارینی، ائنیش–یوققوش‌لارینی، دالدا–بوجاق جیغیرلارینی، دره–تپه‌نین شکیل‌لرینی ثبت ائدیر.

---

[1]- جیغالا: سیگار.

قاش قارالماقدادیر. یئنه قارانلیق آستا-آستا شیلر درەسینه چؤکور. بو گئجەنی تیکانلیقدا پوسقو قورمالیییق. اوچ گوندور پوتون‌لاریمیزی آیاق‌لاریمیزدان چیخارمامیشیق. طاهر دئییر: «آیاق‌لاریم نفس آلیب، سو گؤرسەیدی اؤلمزدیم.» گوله-گوله پیچیلدایيرام: «شیلرین دوشیزه اورلئانی[1] بوردا اولسایدی، جوراب‌لاریمیزین اییسیندن هوشدان گئدردی.»

طاهر دئییر: «هانی بیزده او شانس؟!»

دئییرم: «نه شانسی؟ اود ایچینده یانیب کول اولان گؤزل ده اولدو شانس؟! بئلنچی گؤزل آدامین نه کارینا گلەجک؟»

طاهر دئییر: «ائله بیل اوچ گون دئییل، مین ایلدی کبریتین گوگورد اییسینه حسرت قالمیشام.»

سول بؤیرومده اوزانمیش ژیوان بیزیم دانیشیغیمیزا قولاق یاتیردیب. ژیوان دئدیيین، گؤز-قولاغین مصداقی‌دیر. گؤزلری قیرقی گؤزو، قولاق‌لاری ایسه سیچان قولاغی کیمی‌دیر. بیزیم دیلیمیزی اؤزل لهجەسی ایله دانیشاندا، نظریمه گلیر حرف‌لرین سسی دیل-دوداغینا توخونمامیش، مستقیم خیرخیراسیندان هاوایا بوراخیلیر.

«شیلرین دوشیزه اورلئانی کیمدی؟!»

ژیوان بیزیم واحدین بلدچیسی‌دیر. بو یولدان عایلەسینین قارنینی دویورور.

---

[1] دوشیزه اورلئان: آلمانلی درام یازاری «فردریش شیلر»ین درام اثری. حرامی‌لر (راهزنان) اونون بیر آیری درام اثری‌دیر.

اؤز دیل‌لرینده اونون کیمی آدام‌لارا جاش عنوانی وئریلیب. ایلانین یارپیزدان زهله‌سی گئدن کیمی، ژیوانین دا جاش عنوانیندان زهله‌سی گئدیر. هئچ بیریمیزین جرأتی یوخدور اونون یانیندا جاش سؤزونو دیلیمیزه گتیرک. اوشاقلیغی شیلر دره‌سینده سوووشوب. دره‌نی ألینین ایچی کیمی تانییر.

دئدیم: «سن تانیمازسان. بو شیلر سن دوشوندویون شیلر دئییل.»

طاهر دئدی: «جیغالاسیزلیقدان، چای‌سیزلیقدان سنین باشیوا هاوا گلیب. آخی ایتین قودوران یئرینده دوشیزه اورلئانین نه ایشی وار؟! منجه بو دره «شیلر»ین حرامی‌لرینین یاتاق یئریسیدی.»

«سنجه شیلر دره‌سینین حرامی‌لری کیمدی، بیزیم آراشدیرما واحدیمیز یوخسا ایز–توزلارینی آختاریب، یئر–یوردلاریندان شکیل چکدیییمیز آدام‌لاردی؟»

طاهر سؤزومو ائشیتمه‌میش کیمی بیر نقطه‌یه زیلله‌نیب، سوسدو.

«دوشیزه اورلئان» درامینی دا «شیلر»ین «حرامی‌لر» درامی کیمی «او» بیزه تانیتدیریب. «او» درام اوخویاندا عینی زاماندا نئچه شخصیتین جلدینه گیرردی. گئجه–گوندوزو تئاتر صحنه‌لرینده کئچردی. دوشیزه اورلئان درامینی بیزه اوخویاندا گاه ژاندارک قیلیغینا گیریب، اینجه سس ایله ألینی بیزه ساری توتوب دئیردی: «سلطان‌لار، شاهزادالار، آماندیر، ایکی‌تیره‌لیک سالماییین!» گاه کنت دونوا قیلیغینا گیریب دوغما بم سس ایله اونون

سؤزلری دیلیندن سوزردی: «آه...فرانسه‌نین احوالینا قان آلماغیم گلیر...»
طاهر ایله من ائله درامین بحرینه گئدیردیک کی، آز قالاردی کنت دونوانین یئرینه بیز قان آغلایاق. ژاندارکی یاندیراندا «او»نون آغزیندان چیخان سؤزلر، شعله‌لرین ایستیسینی بیزه حس ائتدیریب، توستونون اییسی بورنوموزا دولاردی. او آنادان دوغما بیر درام اویونچوسو ایدی. دونیانین شاهکار رمان‌لارینی، درام‌لارینی بیزه تانیتدیریب، دانشگاهدا ادبیات اوخوماغیمیزین ماراغینی بیزده یارادان، «او» اولدو.»
آتام دئدی: «خالخین دا اوغلو وار، منیم ده. اوچ اوغلومدان بیری تؤره‌لی بیر آدام اولمادی. قادام گلسین دانشگاها. «او» دانشگاها گئتدی نه اولدو؟ اؤزونه گون آغلامادی کی هئچ، باشیمی دا یئره تیکدی. گئدیب تاماشالاردا موطروف‌لره قاریشیب، اونون–بونون قلیغینا گیردی. سیز ده اونون فعلینه اویوب، دانشگاه–دانشگاه دئمه‌یین، دانشگاهی بوشلایین. گلین اؤز یانیمدا بازارین جیک–بؤرکونو اؤیره‌نین بلکه اؤزوزه بیر آدام اولاسیز.»
آتامین مخالفت‌لرینه باخمایاراق طاهر ایله من، هر ایکیمیز ده کنکوردا قبول اولوب، «او»نون یاردیمی ایله آتامدان گیزلین ادبیات فاکولته‌سینده درس اوخوماغا باشلادیق. «او» اورتادان یوخ اولاندان سونرا ایدی کی، آتام اکیز اوغلان‌لارینین ادبیات اوخودوغوندان خبردار اولدو.
آتامین تاخما دیش‌لری آغزیندا شیققیلدایا–شیققیلدایا دئدی: «تاماشالاردا تلخک کیمی اونون–بونون قیلیغینا گیرمه‌یی بس دئییلدی، ایندی ده

دین‌سیزلره قاریشیب، چیینینه توفنگ آتیب، حرامی‌لر کیمی داغ–داشدا سورونور. بئله اوغولون اولماماغی اولماغیندان یئی‌دی. بازاردا باشیمی دیک توتانمیرام. بو دقیقه‌دن بویانا دانشگاه بی‌دانشگاه. والسلام، شد تمام!» اونسوز دا فرهنگی انقلاب اوزوندن دانشگاه‌لارین قاپیسی اوزوموزه باغلاندی.

آتامین بوتون وارلیغی گؤیه باغلی ایدی. اکیز اوغلان‌لارینی ایناندیق‌لارینا قوربان وئره بیله‌جک قدر ایمانلی ایدی آتام. او اوزدن بیزی عسگرلییه گؤندردی.

ژیوان یئنه سوروشدو: «دئمه‌دین شیلرین حرامی‌لری کیمیدی!»

«دئدیم کی بیز دئین شیلر سن دوشوندویون شیلر دئییل.»

طاهر دبیلقه‌سی‌نین[۱] بندینی آچیب، قولاغینین دالیسیندان بیر جیغالا چیخاریب دیلی ایله ایسلادیب داماغینا قویدو. اونون بو ایشینه «او» گلدی تیکیلدی گؤزومون قاباغینا. «او» ائوده درام اوخویاندا مقدس بیر آیین کیمی همیشه بیر گیله جیغالا قولاغینین دالیسینا قویوب، درامی اوخویوب قورتاراندان سونرا جیغالانین کاغیذینی دیلی ایله ایسلادیب، آلیشدیراردی.

دئدیم: «یئنه ده مقدس آیین باشلاندی.»

«لاپ ووردون خالین اورتاسینا. کبریت قداغان اولان یئرده من ده مجبورام توتونون دادینی آلیم دا!»

---

[۱] دبیلقه: عسگرلرین متال بؤرک‌لری.

طاهرین جیغالا کاغیذی ایسلاتماغی ویروس کیمی آراشدیرما واحدینین بوتون عضولرینه داراشیب. واحدین فرماندهی ده طاهر کیمی جیغالاسینی ایسلادیب داماغینا قویدو.

ژیوان ائشیتمه‌سین دئیه آستاجا اکیز قارداشیمین قولاغینا پیچپیلدادیم: «طاهر، دئییرم گؤره‌سن «او» دا بوردادی؟»

طاهر جیغالاسینی قولاغینین دالینا گئری قایتاریب پیچپیلدادی: «سوس، گؤرمورسن بو جاش تؤره‌مه‌سی بیزه قولاق یاتیردیب؟»

«او» اورتادان یوخ اولاندان بری آتام اونون آدینی چکمه‌یی هامیمیزا یاساقلامیشدی. آنامین دا جرأتی یوخ ایدی «او»نون آدینی چکسین، آتام ائوده اولمایاندا بئله «او» دئیردی.

«او»نون آدی یاساق اولان گوندن بری دوشیزه اورلئانین یانماغینین نه ایستیسینی حس ائدیرم نه ده توستوسو گؤزومو آجیشدیریر. «او» دوشیزه اورلئانین اؤلمک هیجانینی دا اؤزویله آپاریب. منه ائله گلیر کی، او گئت-گئده بیزدن اوزاقلاشیب، قارداشلیغینی بیزدن کسیب، شیلرین حرامی‌لری ایله جان‌قارداشی اولوب.

ژیوان یئنه مشکوک بیر لحن ایله سوروشدو: «دئمه‌دین شیلرین دوشیزه اورلئانی ایله حرامی‌لری کیم‌لردی؟»

ائله او آندا فرمانده تیکانلیقدان ایکی متر کناردا‌کی پالیت آغاجینی ژیوانا گؤستریب دئدی: «دیرمان آغاجا، اوردا پاس وئر. گؤزووو جیغیردان آییرما.

بیر قارالتی دا گؤرونسه قراریمیز کیمی خبر وئررسن. قولاق‌لاریوی ایتی ساخلا، جواب ائشیتمک همن آغاجدان ائنیب، تیکانلیغا سوزوله‌جکسن.»

ژیوان ایسه سورونگن بیر وارلیق کیمی تیکانلیقدان آغاجا ساری سورونوب، قارالتیسی گؤزوموزدن ایتدی.

طاهرین قولاغینا یاواشجا دئدیم: «آمما بو دره‌نین عجیب آدی وار هاااا! آلمان هارا، مریوان هارا؟»

«ایتین قودوران یئریندن رمانتیک‌لرین اؤلن یئرینه‌جن فاصله‌سی وار بو شیلرینن او شیلرین.»

«سنجه شیلرین معناسی ندی؟»

«من هاردان بیلیم؟ بونو ژیواندان سوروشمالیسان.»

تیکانلیق ایله قارانلیق أل-أله وئریب، بیزی گؤزلردن گیزله‌دیر. زامان قارانلیغین باتاقلیغینا باتماقدادیر، منسه اونا فیکیرله‌شیرم. بو دقیقه هاردا اولدوغونو، نه ایش گؤردویونو، ایناندیغی ایده‌آل‌لارینی...

ایده‌آل‌لاریندان بیزه چوخ دانیشمازدی. درام اوخویان گون‌لریمیز زامان اؤلچوسو ایله اونون یئددی ایل بیزدن فاصله‌سی وار ایدی، آمما ایندیسه اؤلچولمز فاصله آچیلیب بیز ایله اونون آراسیندا. اونا داریخمیشام. درام اوخویان گون‌لرین حس‌لرینه داریخمیشام. یاواشجا پیچیلداییرام: «طاهر...»

طاهر ایسه قارانلیقدا باشینی باشیما داياییر: «منجه ده «او» بورداDی.»

بایقوش سسی قالخیر. ایکیمیز ده سوسوروق. فرمانده پیچیلداییر: «طاهر

جواب وئر!» طاهر ایسه بایقوش سسی ایله ایکی دفعه سسه جواب وئریر. «هوهو هووووو... هوهو هووووو!» بیر آز سونرا ژیوان یئنه ده سورونگن بیر وارلیق کیمی تیکانلیغا سوزولوب یاواشجا پیچیلداییر: «گؤردوم. اؤنوموزده‌کی جیغیرا ساری گلیرلر. سایی‌لاری أللی‌دن آرتیق اولار.»

فرمانده یئنه پیچیلداییر: «نفسیزین ده سسی چیخماسین! بیزی گؤرمه‌مه‌لیدیلر.»

بارماق‌لاریم کلاشینکوفون اوستونده قورویان کیمی‌دیر. تپه‌دن دیرناغا کئییمیش کیمی‌یم. وجودومدان یالنیز قولاق‌لاریم دیری‌باشدیر. آتامین تاخما دیش‌لری، آنامین گؤزونون یاش دامجی‌لاری، او، ژیوانین مشکوک باخان گؤزلری، فرماندهین کاغیذی ایسلانمیش جیغالاسی، طاهرین دوربونو، دوشیزه اورلئانین بدنیندن سویوندورولموش کیشی پالتارلاری گؤزومون قاباغیندا رژه کئچیرلر. بیر آن ژیوان ألینی آزجا یوخاری قالدیریب، بیزه ساری گلن قارالتی‌لاری گؤستریر. فرمانده بارماغینی دوداغینا قویور. قارالتی‌لار تیکانلیغا یاخینلاشیرلار. بارماق‌لاریمیز کلاشینکوف‌لارین تَتیک‌لرینه یاخینلاشیر. اوره‌ییمین دؤیونتوسونو ائشیدیرم، آمما نفسیم بوغازیمین دؤنگه‌لرینده ایلیشیب قالیب، یوخاری چیخمیر. قارالتی‌لار تیکانلیغا ایکی متر قالمیش دایانیرلار.

«دئیه‌سن گؤز خطاسی ایمیش. بیر شئی یوخدو.»

بو سس «کنت دونوا»نین بم سسی ایله دانیشان سسدیر. آدیم کیمی

امینم. یوزه یوز اونون سسی‌دیر. ایندیجه اوره‌ییم آغزیمدان چیخیب، تیکانلیغا آتیلاجاق. بیر آن یئریمدن گؤتورولوب، اونون قارالتیسینا ساری قاچماغیم، قارالتی‌نین باغرینا گیریب، «او»نو قوجاقلاماغیم گلیر، طاهرین قولونو سیلکه‌له‌ییب، بو اونون سسی‌دیر دئمه‌ییم گلیر. آمما او قارالتی دا منیم کیمی کلاشینکوفونو باغرینا سیخیب.

بو گئجه شیلر دره‌سی‌نین قارانلیغیندا یالنیز ساواش دیلی حاکم‌دیر. قارداشلیق دیلی ایله دانیشماق یاساقدیر. بو منیمله اونون ساواشی اولماسا دا، بیر عسگر کیمی ساواشین اورتاسیندا، تیکانلیقدا اونونلا قارشیلاشماق مجبوریتینده قالمیشام. ساواشدا یالنیز بارماق‌لار، تَتیک‌لر و گولله‌لرین دانیشماغا حاقی وار. اوره‌ییم اونا گؤره أسیر. آز قالیر طاهره ساری دؤنوب قولاغینا پیچیلداییم: «ائشیدیرسن؟» آمما دینمیرم. قورموش وجودومدان یالنیز قولاق‌لاریم دیری‌باش‌دیر.

اونون جوابیندا بیر قادین دئدی: «ائله‌سه یولا دوام!»

اونلار اوزاقلاشاندان خئیلک سونرا ژیوان دئدی: «گؤردوز؟ او قادینی تانیدیز؟»

«او دوشیزه اورلئان دئییلدی!» دئدیم.

طاهر منه ساری سورونوب، قولونو بوینوما سالیب پیچیلدادی: «سن ده کنت دونوانین بم سسینی ائشیتدین؟»

من ده آراشدیرما واحدی‌نین مقدس مراسمینه قوشولورام. طاهرین

دبیلقه‌سینی قالدیریب، قولاغینین دالیسینداکی جیغالانی ایکی یارییا بؤلوب، اؤز یاریمی آغزیمین سویو ایله ایسلادیرام. دونیانین أن آجی جیغالاسینین دادی دیل–داماغیما یاییلیر...

گؤیرچین قیزلار

آجان گئنه اؤزویله دانیشا-دانیشا کوچه قاپیسیندان ایچری گیریب، قاپینی یاواشجا ایشگیلله‌ییب دئدی: «گونون جیزلاماسیندا بیر شوشه آلکولا گؤره بو چولاخ قیش‌لاریمنان اوچ ایسقاه یول گئدیب، قئییتمیشم.»
ألینده قره نایلون کیسه وار ایدی. من حوض قیراغیندا اوتوروب، اوچ قردش‌لرینن سولاشدی اوینویوردوم. حوضون سویونو ألیم‌نن لپه‌لندیریردیم. اوچ قردش‌لر گیجه‌لیردیلر. گاه ساغا ساری اوزوردولر، گاه سولا. آجانی گؤرجک گئنه آز قالدی قاچیم نایلونون آغزینی آچیب، منه آلدیغی یئمه‌لی‌لری ایچیندن گؤتوروم. آمما قاچمادیم. بولورم مامان بالاخانانین ائیوانیندان باخیب گؤرسه، منه ساواشار. مامان دئییر: «آجان، بیر ده راهب عمی‌جان‌نان سورا هر کیم سنه یئمه‌لی وئرسه آلما، دئنه ساغ اول، ائویمیزده وار، تَزه یئمیشم. سورا گل منه دئ، هر نه ایسته‌سن اؤزوم آلارام». دئییر: «بئله عادت ائله‌سن همیشه نفسی‌بوتون قالارسان».
من ده آجان کیمی همیشه قاپینی یاواشجا ایشگیلله‌رم. آمما آبانان مامان حیرصله‌نیب بیر-بیرلریینن دئییشنده قاپی‌لاری برکدن چیرپارلار. راهب عمی‌جان دئییر: «گؤیرچین قیزلارین یووالارینین قاپیسینی دا یاواشجا

ایشگیلله. برکدن چیرپسان گؤیرچین‌لرین چورتو پوزولار.»
مامان دا مبل اوسته اوزانیب یاتاندا قاپینی یاواشجا ایشگیلله‌رم کی، چورتو پوزولماسین. بابانی تورپاقدا قویلایاننان بویانا مامان گونون چوخ واختینی مبل اوسته چورت وورور.
آجان قره نایلون ایچیندن آلکول شوشه‌سینی چیخاردیب، آشپازخانانین آچیق پنجره‌سینین هئره‌سینه قویوب دئدی: «سنی او ایناندیغین، أل چک بو آلکول اویونوندان آرواد! بسدی. دای اوزوم کسمیر محله‌نین داواخاناسیندان آلکول آلیم. آخیرده، سنین بو میکروب اویونووا گؤره منیم آدیم پیسه چیخاجاق. آخی، بو ائوده میکروب هاردئیدی؟»
آبا آشپازخانادان چیخیب گلیب حوض قیراغیندا دوروب بالاخانانین ائیوانینا باخدی. مامان ائیواندا دئییلدی. آبا دئدی: «هاردئیدی؟! اصل میکروب ائله بالاخانادا یوواليييب. سن بی‌یول دئنن هاردئیدی!»
آجان دئدی: «أستافروالـله هاااا... دلی شیطان دئییر بیر کیربیت چک، ائوی ده، بالا خانانی داااا... والـلّه -بیللاه داراشماز. سویوخ دَیمه دئییل کی بیر آسقیرماغینان داراشسین.»
«سنه دئمه‌میشم سسیوی قیس؟ ائله بئله دئییسن کی بو قیزین دا آیاغی یئر آلیر دااا.»
«هر نه‌دی آنجاخ چاره‌سی آلکول دئییل. بابام ییغیشدیر بو واسواسیلیغیوی. دای بوننان بئله بیر قطره ده آلکول آلمییاجاغام.»
«سَنیخ اولسا دییرسن گلسین اوتوسون منیم بو تپه‌مده!»
آجان دئدی: «دَده‌سی ائویننن گتیرمیییب کی، هر نه پوخدی سنین

اوغلووون شاهکاریدی.»
«کیم بولور؟ بلکه ده او داراشدیریب منیم اوغلوما؟»
آجان دئدی: «أستافروالـلّه هاااا، بو آرواد ائله سؤزلر دئییر کی، آز قالیر جین کله‌مه وورسون.»
راهب عمی‌جان دامدان بویلانیب دئدی: «آبا بسدی. یادیننان چیخدی سنه نه تاپشیرمیشدیم؟»
آبانین دئییناغینا جین منیم ده کلّه‌مه ووردو. دوروب قاچدیم بالاخانادا مامانین یانینا. اونا دئمه‌دیم آبا دئییر میکروب بالاخانادا یووالاییب. یوخسا مامان دوروب آبانان دئییشیب سورا دا قاپی‌لاری چیرپاجاقدی، سورا دا دیزلرینی قوجاقلاییب آغلایاجاقدی.
مامان مبل اوسته اوزانیب، چورت وورور. گؤیلوم ایستیر مامانی قوجاقلاییب دییم، گؤیرچین قیزلارین ناغیلینی دئ! آمما قوجاقلامیرام، بیردن چورتو پوزولار. بابانی تورپاقدا قویلایاندان بویانا مامانین قوجاقلاماقدان خوشو گلمیر. قاباقجا خوشو گلردی. قاباقجا ناهار چاغ‌لاری ایکیمیز باشیمیزی بیر یاسدیغا قویوب، منی قوجاقلاییب ناغیل دییردی. چوخ واخت‌لار دا من ناغیلا قولاق آسا–آسا یوخلاردیم. آییلاندا یادیمنان چیخاردی هانسی قردش گئدر–گلمز یول‌نان گئتدی. هئش بولمورم قئییتدی یا یوخ!
آبا مریض‌خانایا گئدیب، قان وئرندن بویانا اونون دا قوجاقلاماقدان پیسی گلیر. هئش من ده خوشوم گلمیر آبا منی قوجاقلاسین. قاباقلار منی ائله سیخیشدیراردی، ائله بتر یاناغیمدان اؤپردی کی، نم نه واختاجان آغزینین اییسی یاناغیمدان چکیلمزدی. آمما ایندی نه زامان مامانین گؤزون اوزاقدا

گؤرور، أل–اوزومو آلکوللو پامبیغینان سیلیب، دئییر قورخورام سنه ده بولاشا. بابانی تورپاق آلتدا قویلایاندان بویانا هامیمیزی مریض‌خانایا چاغیردیلار. هامیمیزدان قان آلدیلار. من ایینه‌دن قورخوردوم، آمما راهب عمی‌جان دئدی: «کیشی، دؤشووو وئر قاباغا، شَستینن گئت قولووو توت، قان آلسین‌لار. کیشی نه قورخار، نه ده آغلار.»

دئدیم: «آخی بابانی تورپاغا قویلایاندا آجان دا آغلادی، سن ده. فقط من آغلامادیم. یانی من کیشی اولموشدوم سیز یوخ؟»

راهب عمی‌جان دئدی: «هه جانیم، سن کیشی تامامسان، بیز یوخ!»

مامان دئدی: «کیشی‌لر ده آغلار، اوشاق‌لار دا آغلار. سنین ده آغلاماغین گلسه آغلا، آمما قولووو ترپتمه، قوی قان آلسین‌لار.»

ایینه قولومو اینجیتدی. آغلاماغیم دا گلدی، آمما گئنه آغلامادیم. دیش‌لریمی بیر–بیرینه سیخدیم. بابانین اوستونه تورپاق تؤکنده ده دیش‌لریمی بیر–بیرینه سیخدیم. من ده هردن بابانین اوستونه تورپاق تؤکن کیمی قاریشقالارین اوستونه تورپاق تؤکردیم. بابانی تورپاغا قویلایاندان بویانا، دای قاریشقالاریnan ایشیم یوخدی.

دونن راهب عمی‌جان دئدی: «سن چیخ داما، گؤیرچین قیزلاریمیزا بیر باش چک، من ده بیر آزدان گلیم.»

اؤزو حیطه گئدیب، دهلیز قاپیسینی ایشگیلله‌دی. مامان، آبا، آجان، اوچو ده حوض قیراغیندا اوتورموشدولار. حوضداکی اوچ قردش‌لر هئش بیرینین عینینه دئییلدی.

اوچ قردش‌لری راهب عمی‌جان منه آلیب. اوچو ده بیر بویدا، بیر رنگده.

راهب عمی‌جان اؤزو آدلارینی قویوب اوچ قردش‌لر. دئییر: «بو قیرمیزی بالیق‌لارین اوچو ده قردشدیلر. بؤیوک قردش، اورتانجیل قردش، کیچیک قردش. عینی گؤیرچین جیلدینه گیرن اوچ باجی‌لار کیمی بولار دا بالیق جیلدینه گیریب‌لر.»
دئیرم: «راهب عمی‌جان، آخی بولارین اوچو ده بیر بوی-بوخونددادیلار، هاردان بللی هانسی بؤیوکدی، هانسی اورتانجیل، هانسی کیچیک؟»
دئییر: «بالیق آدام دئییل کی، بالیق‌لار دا گؤیرچین باجی‌لار کیمی بیر بویدا اولارلار.»
من کی اینانمیرام. تویوق‌لار دا حیواندیلار. یاخچی؟ بس نییه جوجه‌لری بؤیودوکجه بوی آتیرلار؟
دئییر: «گئجه‌لر یاتاندا یورقانین آلتیندا سن ده فیکرلش، من ده فیکیرلشیم، بو اوچ قردش‌لره بیر ناغیل قوشاخ، ناغیلین آخیرینده بالیق جیلدیندن چیخیب، گؤیرچین قیزلاریناں توی ائله‌سین‌لر.»
یاتاندا اؤز یانیمدا اوچ قردش‌لره ناغیل قوشورام، آمما سحر یوخودان دوراندا گئجه قوشدوغوم ناغیل یادیما گلمیر.
دامداکی گؤیرچین قیزلارینین یانینا گئتمه‌دیم. آباگیلین اوتاغینین پرده‌سیندن گؤروردوم مامان آغلاییر. سسینی ده ائشیدیردیم. باخما کی قولومنان قان چکنده آغلامادیم، مامان آغلایاندا منیم ده آغلاماغیم گلیر. دئییرم بس راهب عمی‌جان یئکه‌لیکده کیشی اولسام دا، مامان آغلاسا گئنه منیم آغلاماغیم توتاجاق.
مامان دئدی: «آجان، آبایا دئنه اوشاغی راحات بوراخسین. اؤزوز بولوسوز کی، فقط قان-قانا دَیسه بولاشار. من ده کی گؤزوم کیمی مواظبم. ایینه،

پیچاق، قئیچی، حتی چای ایچدیییم استکانی بئله قیفیللی ایشکافا قویورام. ایش گؤرنده ده ألجکلی گؤرورم. بولورم ایستیکاننان، قاب–قاشیقدان بولاشماز، گئنه ده احتیاط ائلیرم. آمما آبا او قدر بو اوشاغین أل–اوزونو آلکولونان سیله‌جک کی، آخیر اونو دا اؤزونه تای واسواسی ائله‌سین.»

آبا آغلایا–آغلایا دئدی: «جان–جیێر اوغلوم، گئدر–گلمز یولا گئدن اوغلوم! نیسگیللی اوغلوم!»

راهب عمی‌جان همیشه دئییر: «ائله گؤیرچین‌لر ده همیشه ایکی یولدا اوچورلار، بیری گئدر–گلمز، او بیریسی ده گئدر–قاییدار». دئییر: «گئدر–قاییدار یول سو ایچیم کیمی‌دیر. هوشلو–باشلی گؤیرچین‌لر همیشه گئدر–قاییدار یولونان اوچوب، گئنه یووالارینا دؤنللر. تکجه بوشا دوشن گؤیرچین‌لر گئدر–گلمز یولونان اوچوب، قاییتمازلار.» دئییر: «بوشا دوشن گؤیرچین‌لرین هئش بیری بیر عاباسییا دَیمز».

بیلیرم بیرعاباسی قدیم پولدو. بابامین قدیم عاباسی‌لارینی مامان اؤز اوتاغینین ایشکافیندا، آناناس کومپوتونون قوطوسوندا ساخلاییر.

آبا آغلایاندا منیم آغلاماغیم گلمیر. چرقدینین اوجوینان بورنونون شیرتیغینی سیلیب، سورا گؤزلرینی ده سیلنده شیرتیق‌لار گؤزلرینه یاخیلیر. اوندا من اییره‌نیرم. بیر گون آبایا دئیه‌جام اوّلجه گؤزونو سیلسین سورا بورنونو.

مامان گؤز یاشینی کاغیذدسمالینان سیلیب دئدی: «دئییرم ناانصاف، سن کی بولوردون گئدر–گلمزه گئده‌جاخسان، آخی نییه منی ده بولاشدیریردین؟ آدام دا بئله نامرد اولار؟»

آجان دئدی: «قیزیم، اؤلونون دالیجا دانیشمازلار. ایشدی. قسمته هئش

چاره یوخدی».
راهب عمی‌جان دئدی: «مه‌یه اؤزونون خبری واریدی؟ تصادف ائله‌مه‌سه‌یدی کیمین خبری اولاجاق ایدی؟!»
آجان دئدی: «اولماسا قوی بو اوشاق قالسین بوردا، سن گئت آتان گیلده قال. من گیله‌م کیمی بو اوشاغا باخارام.»
مامان دئدی: «آجان، باغیشلا ها، من آتام ائوینن گتیرمه‌میشم کی بو زهرماری، سنین اوغلون منه بولاشدیریب، ایندی ده مجبورسوز منیم داوا-درمانیمین، اؤزومون، اوشاغیمین خرج-مخارجینی وئره‌سیز.»
مامان مبل اوسته چورت وورور. ائیوانین قاپیسینی آچیب، بویلانیب حیطه باخیرام. آجان قره نایلونو حوضون قیراغینا قویوب، اوتوروب سیگار چکیر. بولورم نایلوندا همیشه‌کی کیمی ایکی بسته پاستیل وار، بیری نوشابه پاستیلی، بیری ده آیی پاستیلی. هله جین کلّه‌مدن چیخمییب. گؤیلوم پاستیل ایسته‌میر.
ائیوانین قاپیسینی یاواشجا ایشگیللیرم. آمما مامانین چورتو پوزولور، دوروب اوتورور. گؤیلوم ایستیر مامانی قوجاقلاییم. قوجاقلامیرام. یانیندا اوتورب، دئییرم: «منه گؤیرچین قیزلارین ناغیلینی دئ دا!»
مامان گؤزلرینی اوووشدورو. گئنه یوخوسو گلیر. دئییر: «گئت راهب عمی‌جانین دئسین!»
راهب عمی‌جان هر گون ایکی دفعه سحر چاغی ایشه گئتمه‌میش، بیر ده ایشدن گلندن سورا گؤیرچین قیزلارین قفسی‌نین قاپیسینی آچیر. گؤیرچین‌لر گؤیون گئدر-قاییدار یولوندا گزیب سورا قفس‌لرینه قاییدیرلار.
بیر جوت چیل گؤیرچین راهب عمی‌جانین چیینینده اوتوروب، اونون

اووجوندان دیمدیک–دیمدیک کوروشنه یئییرلر. حوض قیراغیندا قره نایلون ایچینده قالمیش پاستیل‌لر یادیما دوشور. راهب عمی‌جان دئییر: «اووجونو دولدور کوروشنه‌یئن، گل بورا.»
اووجوم دولو کوروشنه‌یله گئدیرم راهب عمی‌جانا ساری. چیل گؤیرچین‌لر اونون چیینیندن اوچورلار. دئییرم: «بو چیل‌لر ایکی باجیدیلار؟»
راهب عمی‌جان دئییر: «بیری ائرککدی.»
دئییرم: «راهب عمی‌جان، گؤره‌سن گؤیرچین‌لرین ده قانی وار؟»
«مه‌یه قان‌سیز دا حیوان اولار؟ یئر اوزونده‌کی بوتون حیوان‌لار، بیتدن توتدو سیرکه‌یه‌جن، هامیسی‌نین آدام کیمی داماری دا وار، قانی دا وار. قان اولماسا حیوانین جانی اولماز کی»، دئییر.
«راهب عمی‌جان، گؤیرچین‌لر ده ناخوشلارلار؟»
«آدام کیمی یوخ، آمما گؤیرچین‌لرین ده اؤزلرینه مخصوص ناخوشلوخ‌لاری وار دا.»
«گؤیرچین‌لرین ده قان–قانا دَین ناخوشلوخ‌لاری اولار؟»
راهب عمی‌جان دئییر: «نمنه؟»
دئییرم: «یانی مامانان بابا کیمی قان–قانا دَیسه‌لر ناخوشلوخ‌لاری بیر–بیرینه بولاشار؟»
راهب عمی‌جانین اووجونداکی کوروشنه‌لر یئره تؤکور. منی قوجاغینا آلیب دئییر: «کیشی، اووجونو آچ، بو چیل قیزلار گلسین اووجوندان کوروشنه یئسین‌لر.»

من، کؤلگه‌م و مهتاب

تموز گئجه‌سی‌دیر. مهتاب گؤیه دولوب، لی‌پو[1] ایسه شعره. جوشغون بیر چای قیراغیندا کؤکلو جانلی بیر آغاجین آلتیندا أیله‌شیب. کندیر ایله آغاجا دویونله‌نمیش لؤتکه بئشیک کیمی سویون اوزرینده ییرغالانیر. لی‌پویا ائله گلیر کی آغاج، اونون قارا چوخاسی‌دیر. بوداق‌لاری ایسه مهربان شبح‌لر کیمی اونو، کؤلگه‌سینی، بیر ده مهتابی گئجه‌نین شرّیندن قورویور.
مهتاب گؤی اوزونون قارانلیغینا دولاندا، لی‌پونون ذهنی شعره دولار. مهتاب‌سیز گئجه‌لر ذهنی‌نین دادی دا، آغزینین دادی کیمی قاچار. مهتاب اولمایان گئجه‌لر چوخ سئودییی قیمیزدان[2] همیشه‌کی کیمی لذت آلا بیلمز. هر هاردا اولور اولسون، شهرین گؤزونده، دوست ائوینده، دوشمان قاباغیندا، داغ باشیندا، چای قیراغیندا و.... قمیز اونون گئجه‌لریندن اکسیک اولمایان بیر ایچمه‌لی‌دیر، هر گئجه بزم قورماق ایسه اونون دَییشیلمز

---

[1] میلادین سکگیزینجی یوز ایلینده یاشامیش، چین شاعری (۷۶۲-۷۰۱). حیکایه‌ده یازیلمیش شعرلر، لی‌پونون شعرلرینین ترجمه‌سی‌دیر.

[2] قیمیز: آت سودو، اسکی زامان‌لار آت سودونو سرخوشلوق گتیرن بیر ایچمه‌لی کیمی ایچرمیش‌لر.

عادت‌لریندندیر. همیشه داغارجیغیندا[۱] اوچ ساخسی قدح داشییار. بیرینی مهتابا، بیرینی اؤزونه، بیرینی کؤلگه‌سینه. هر گئجه بیر ألینده اؤز قدحی، او بیری ألینده ایسه کؤلگه‌سینین قدحی، مهتاب‌ین قدحینی قیراغا قویوب، اونو اؤزله‌ینده قدحی تورپاغا چیله‌ییب، مهتابی یاد ائلر.

لی‌پونون عشق طالعیندن علاوه آدی دا گؤی اوزونه دویونله‌نیب. آناسی اونو دوغدوغو گئجه زهره اولدوزونو یوخودا گؤردویو اوچون آغ اولدوز آنلامیندا اولان «پو» سؤزونو اونون آدینین سونونا آرتیریب.

لی‌پونون بیر آیری اؤزللییی ده وار. اونون یاشادیغی ساعات‌لار ایکییه بؤلونوب. ایییرمی دؤرد ساعاتین یاریسی هوشیارلیقدا، یاریسی ایسه ناهوشیارلیقدا کئچر. اونون گوندوز و گئجه دونیاسی هئچ بیر-بیرینه بنزه‌مز. گوندوزه گؤز آچدیغیندا گئجه چاغی یاشادیق‌لاری بیر قوش کیمی پیررررر ذهنیندن اوچوب گئدر. گوندوزلری طبیعت‌سئور بیر مسافر کیمی، کنددن کنده، اوبادان اوبایا، ائلدن ائله گزمکده کئچر. قاش قارالینجا، اونون دا خوی-حالی دَییشیلر. غیر ارادی بیر گوج اونو گئجه یاشامینا ساری سوروتله‌یر. دینج بیر یئرده اوتراق ائله‌ییب، اؤز خلوتینده اوچلوک بزمینی قورار. مهتاب گؤیده تاپیلان گئجه‌لر لی‌پو ایله آدیم با آدیم دولانار. لی‌پو آیاق کسیب دایاناندا، او دا اؤز گؤیونده دایانیب، یئره باخار. هردنسه اونونلا گیزلن‌قاچ اوینایار. عشوه‌لی -عشوه‌لی بولود آلتینا سوزوب، سونرا قارانلیغین اورتاسینا سوزولوب یئر- گؤیه عشوه ساتار.

یئنه بو گئجه لی‌پونون ألی چاتمیر مهتابی تومارلاییب، ألینی اونون جانینا

---

[۱] دَریدن تیکیلمیش توربا.

گزدیریب، اونوحس ائدیب، اؤزونو اونا حس ائتدیرسین. کؤلگه‌سی هر ندی، پیسدن، یاخجیدان، قیسالیب اوزانسا دا، وفادار بیر ایت کیمی همیشه آرخاسیجا سورونور. آمما مهتاب اوچون اونون اوره‌یینده همیشه بیر نیسگیل وار. قورخور نیسگیلی اوره‌یینده قالیب، اؤلسون.

لی‌پو آغاجا سؤیکه‌نیب، گؤزونو مهتابا تیکیب. ذهنی شعردن جوشوب، داشیر، مهتاب ایله دانیشیر.

«بو گئجه باشقا بیر گئجه‌دیر مهتابیم

اؤلوم دبیلقه کیمی، زره کیمی هیکلیمه آغیرلیق ائدیر...»

مهتاب، سس‌سیز، توتقون–توتقون، گؤیدن اونا باخیر. کؤلگه‌سی ایسه، لی‌پو سایاغی ایکی قدح أل‌لریندە مهتابا ساری توتوب، شعرین آردینی گؤزله‌ییر.

«آااااااای مهتاب،

بیلیرسن سیزلاماغیم ندن‌دیر؟

های... آی... آاااااااای، مهتاب... مهتابیم!

قورخورام بو گئجه شعریمله قدحیمی یاریمچیلیق بوراخیم...»

مهتاب یئنه ده سس‌سیزدیر. أسینتی آغاجین بوداق‌لارینی اسدیریر. شبح‌لر مهتابین ایشیغیندا چایین آخینتیسی‌نین موسیقی سسینه نارین–نارین اویناییرلار. لؤتکه اوشاقسیز بیر بئشیک کیمی هله ده سویون اوزرینده ییرقالانیر. قارا چوخا ایسه بئشیک ییرقالانماسینا، موسیقی سسینه، خومارلانیب، آستا–آستا یارپاق‌لارینین گؤزلری یومولور.

لی‌پو قیمیز دولو قدح‌لری کؤلگه‌سییله برابر ایچیب، مهتابین قدحینی تورپاغا چیله‌ییب، یئنیدن قدح‌لری دولدورور. باشی قیزیشیب. هر دیل ایله، هر سؤز

ایله، باشاردیغی اشاره‌لر ایله عشقینی، اؤزلمینی مهتابا سؤیله‌مه‌یی گلیر.

«مهتابین ایشیغیندا
یاتاقدا یاتماقدان بئزارام
مین قدح قالدیریرام
بلکه آرخاییک داریخمالاریمدان جانیمی قورتاریم...»

مهتاب یئنه ده سوسوب. لی‌پو آغاجین دیبینه بوراخدیغی داغارجیغیندان بؤیوک بیر کاغیذ چیخاریب، رسیم چکیر. کؤلگه‌سی بؤیرونه میسیب، اونا باخیر. مهتاب ایسه ایشیغینی کاغیذین اوزرینه سیزدیریر. رسیمده کئچی‌ساققاللی بیر کیشی مهتابی باغرینا باسیب، کؤلگه ایسه آرخادا دایانیب اونلاری ایزله‌ییر.

لی‌پو کاغیذی بیر تابلو کیمی مهتابا ساری توتوب، یئنه ذهنی شعره دولور.

«اوچ نفر، اوچ همدم
من،
قیمیزا ألی چاتمایان مهتاب
و هر زامان بوشلوغا قالدیران کؤلگه‌م...»

مهتاب رسیمی گؤرجک بولودلارین آلتینا سوزلور. لی‌پو، مهتاب رسیمی خوشلامابیب دئیه دوشونورکن، بولودلارا اوز توتوب اوجا سس ایله دئییر:

«مهتابیم، من سود یولوندا
سنینله گؤروشمه‌یه بئل باغلامیشام
هانسی جسارت ایله یومشاق بیر بولود
قوش لَله‌یی کیمی

سنی مندن آییرا بیلیر؟!.»
مهتاب بیر گؤز قیرپیمی قدر بولود آلتیندان چیخیب یئر اوزونه گؤز گزدیریب، یئنه بولودلارین آرخاسیندا گؤزدن ایتیر. لی‌پونون گؤزو آخینیر، یومولور. گؤیه ساری اوزانمیش بیر نردیواندان یوخاری قالخیر. یوخاری قالخدیقجا، مهتاب اوندان اوزاقلاشیر. نردیوان بولودلارا چاتیب، لی‌پو ایسه گؤزونو آچیب، نردیوانین باشیندان یئره دوشور. سینه‌سی اوزره دوشموش رسیم نارین أسینتی هاواسینا ترپه‌شیر.
لی‌پو یئنیدن قدح‌لری قیمیز ایله دولدورماق ایسته‌دیییینده مهتابی چای ایچینده اوزه‌ین گؤرور. سئوینجک قدح‌لر ایله قیمیز کوزه‌سینی گؤتوروب، دوشر–قالخار حالدا کندیری آغاجدان آچیب، لؤتکه‌نی سو ایچینه بوراخیب، کورک چکه–چکه مهتابا ساری گئدیر. کورک‌لر سویا توخوندوقجا یئنی بیر ملودی سویون موسیقیسینه قاریشیر.
«شاپ... شاپ... شاپ... شاپ...»
لی‌پو سویون ملودیسی ایله هم‌نوا اولور: «مهتاب... مهتاب... مهتاب... مهتاب...»
چایین اورتاسیندا اوزه‌ین مهتابین کناریندا کورک‌لری ساخلاییب، کؤلگه‌سینی آختاریر. گؤلگه‌سینی گؤرمه‌ییینجه ایکی قدح دولدوروب، قالدیریر.
«بو گئجه،
سویون آیدینلیغیندا
مهتابی بیر قدحه قوناق ائدیرم

سونرا بیرلیکده دؤنوب، کؤلگه‌م ایله اوچله‌شه‌جه‌ییک...»

مهتاب سویون اوزرینده تیتره‌ییر. لی‌پونون عشقی جوشوب، داشیب، مهتابی ایسته‌ییر. ایسته‌یینه غالب گله بیلمیر. ایندی کی اونا بو قدر یاخینلاشیب، مهتابی اؤپوب، نوازش ائتسین دئیه سویا ساری أییلیر...

قارا چوخا یوخودان دیسکینیر. لی‌پو مهتابی باغرینا باسیب، اؤپدویو آن سویا باتیب، سویون آخارییلا آخیر. مهتاب ایسه سویون اوزرینده لؤتکه‌نین قیراغیندا تیر–تیر تیتره‌ییر...

بوفالو خاللی صنم

«گئنه ده گلدی!» دئدیم. چکیلیب طؤوله‌نین قارانلیق یئرینده دالیمی آخیرا چئوردیم. آخیر دئدیبین ده، قدیم آخیرلار. بیر قاپیسی وار ایدی، بیرده طاغدان آچیلمیش بیر باجا. کور اوغلونو توولایان باجا، قیرآتین قانادینین جوجرمه‌سینه مانع اولان باجا.

طؤوله‌نین قارانلیغیندا، یوخونون شیرین چاغیندا، دان، باجادان سؤکولوب، طؤوله‌یه تؤکولردی. باجا بویدا اویناغان ایشیق طؤوله‌نین اورتاسینا اوزاناردی. آیاق اوستونده یاتان، یئره سره‌له‌نن آت ایلخیسی‌نین هامیسی بیردن یوخودان آییلیب، چؤله آپاریلمازدان اول، یئمین یئییب، سویون ایچردی. گئجه‌لر ده ایلخی‌نین هامیسی باجا بویوندا آی ایشیغینا دالیب، یوخویا گئدردیلر. ایندیسه اوزون بیر سالونا آچیلمیش پنجره‌لرین أته‌ییینده‌کی آخیرلارا یئم تؤکوب، سو قابی یاراشدیریب، دیوارلاری کاشی دوزولموش خانا-خانا زاغالارین آدینی طؤوله قویوب‌لار. گؤیدن آسیلمیش لامپالارین خئیریندن، گئجه-گوندوزو ایتیرمیشیک.

مهترباشی‌نین آیاق‌لارینین سسی بیر یانا، آن‌باشی قامچینی قیچینا وورماغیندان آجیغیم توتار. اراده‌سیز دیش‌لریمی اونا قیجیردارام. اؤزومو زور-بیللاهینان ساخلایارام کی، اونون قامچی اویناداn ألینی دیشله‌مه‌ییم.

مهترباشی سامان اوستونده یئرییینده گالوش‌لاریندان چیخان سسه کیریخیرام. دئیرم بلکه قارشی طؤوله‌ده‌کی آت دال‌بادال چئزیر. مهتر باشی او آت قویروغو ساچیپلا یول گئدنده، دئییر بلکه هانسی اصیل آت قدم[1] گئدیر. بیری یوخدور اونا دوشوندورسون کی، آت‌لارین اصالتی قویروغا دئییل، توخومادی.

مهترباشی‌نین آیاق سسیندن علاوه آیری سس ده گلیر. قولاق‌لاریمی شوشله‌دیم. یوخ... ییه‌مین آیاق سسی دئییل. او، قارا چکمه‌لری ایله سامان اوسته یئرییینده، دئیرم بلکه بیر قولون[2] قدم گئدیر. آمما بو سس، سامان اوستونده دورتولن سیچان سسی کیمی‌دیر.

مهتر باشی ایله یانینداکی گلیب، آخیرین قاباغیندا دایانیب‌لار. دؤنوب باخمیرام. مهترباشی گؤرمک ایسته‌دیییم سون آدمیزاددیر. ایسته‌مه‌سم ده سس‌لری هاوادان قولاغیما تؤکولور. بو سسی ایندییه‌جن ائشیتمه‌میشم.

---

[1] قدم گئتمک: آت‌لارین بیر نوع یئریشی‌دیر. آت قدم گئدنده، بیر جوت أل-آیاغیندان، بیر ألی یا آیاغی نوبتی یوخاریدا، اوچو یئرده اولار.

[2] قولون: آلتی آیلیغاجان آت بالاسینا قولون دئیرلر.

– جل‌الخالق! بئله ده گؤزللیخ اولار؟ اصیل آت بونا دئیرلر. عؤمرومده بئله خوش دوروشوقلو، گؤزل آت گؤرمه‌میشم. گؤنونه بیر باخ!.. ائله‌بیل آغ–آپ‌باغ مخمردی.

– گؤزللییه دئییل دؤهتور جان، پیس‌اوزلودی. بیر پانسیونو جانا گتیریب. ایندییه‌جن بیر سیلمی‌نی[۱] اؤزونه یول وئرمه‌ییب.

– نئچه یاشی وار؟

– جوتلشمه‌نین لاپ بئله شیرین یاشی، دؤرد یاشی وار. ایکی ایلدی بو پانسیوندا قالیر. هئش کیمه، ییه‌سینه بئله مینیک وئرمیر.

– جان وئریر اصلاح‌نژادا.

– فحل فصیلی مایدان‌لار سیلمی‌دن اؤتور زنجیر قیرار، آمما بو ایپی قیریخ قویمور بیری اونا یاخینلاشسین.

– تورکمندی؟

– دؤهتور جان قاریشیق توخومدی.

– پس هیبریددی[۲]!

مهترباشی تمسخرلی بیر لحن ایله دئییر:

---

[۱] سیلمی: آیغیر. نر آت.

[۲] آت‌لارین اصیل نژادلارینین اسپرمینی مصنوعی واژنده استریل صورتده ییغیب، بعضی مواد ایله قاریشدیریب، سونرا ویال‌لارا مایع آزت دا (منفی ۸۰ درجه) دونداریب، ساخلارلار. آت‌لارین فحل فصلی، پی‌پت‌له بو اسپرمی مادیان‌لارین دؤل ائوینه (رحم) تؤکوب، بئله‌لیکده مادیان‌لاری مصنوعی صورتده سئچیلمیش توخوم‌لاری ایله بارور ائدرلر.

– هه، ییه‌سی دئییر پگاز[۱]، بوسفال[۲]، بیر ده دورآت–قیراتین ژنی قاریشیب بو دیک‌باش مایدانین قانینا.

مهترباشی‌نین تمسخرلی لحن ایله دانیشیق سسی شوشله‌دیییم قولاغیمدان ایچری تؤکولور. اونون دانیشیق لحنی ألینده اویناتدیغی قامچی کیمی‌دیر. هر ایکیسی ده منیم جینیمی کلّه‌مه وورور. اونون عادتی‌دیر منیم ایرق–سویومو بیریسینه تانیتدیراندا، قامچینی ألینده اویناتسین، مسخره سؤزلری دیلینده.

– آمما من دئییرم هیتلر ژنی قاریشیب بو مایدانین قانینا دؤهتور جان! ائشیدیبسن دا دئیرلر هیتلر اؤز ایرق–سویونو ساخلاماق اوچون قانینی آدامنان توتدو، حیوانا جان پای–پولوش ائله‌ییب؟ دئیرلر آتینا دا اؤز قانیندان تزریق ائله‌ییب.

– هیتلرین آتی یوخ ایدی، ایتی وار ایدی.

مهترباشی «آت‌نان ایتین ائله ده چوخ فرقی یوخدی» دئدی. دؤندوم باخیم گؤروم، مهترباشی‌نین یانینداکی آدام نئجه بیریسی‌دیر. من دؤنمکده، اولار ایکیسی ده طؤوله‌نین قاپیسیندان ایچری کئچدیلر.

اؤزومو سایمامازلیغا ووردوم. باشیم یوخاریدا، طؤوله‌نین طاغیندان

---

[۱] یونان میفولوژیسینده قانادلی بیر آتدیر، آندرومدانی (زنجیرده‌کی قادین) دنیز قول‌لارینین ألیندن قورتارماغا چالیشیر.

[۲] بوسفال: مقدونیه‌لی اسکندرین آتی.

آسلانمیش ایشیغا باخدیم. یادیما گلمیر بو ایشیق نه زاماندان بری منیم آی، اولدوزوم، گونشیم اولوب.

مهترباشی ألینی بئلیمه، باشیما چکیر. دیش‌لریمی قیجیرجیردیرام. آز قالیر جوفت تپیکله قارنینا قویوم. آمما قیسا گلیرم. یالنیز فیرنا چکیب، باشیمی ألینین آلتیندان قاچیردیرام. اونون أل چکن گونو یوخدو. بو گونه‌جن اوندان پیس‌اوزلو بیر آدمیزاد گؤرمه‌میشم. گئنه ألینی بویون–بوغازیما چکیر. بوینومداکی خالی یانینداکی آداما گؤستریر.

– بونو گؤروسن دؤهتور، اسکندرین ده آتی‌نین بوینوندا بئله بیر خال وار ایدی. اونا گؤره آدینی قویموشدو بوسفال. آنجاق اسکندرین آتی‌نین خالی آغ ایدی، صنم‌ین خالی قره‌دی. دئیرلر اسکندرین آتی تک‌شوناس‌ایدی، ییه‌سیندن باشقا هئش کیمه مینیک وئرمزدی. بو دیک‌باش مایدان اونون دا اوزون آغاردیب. ایندییه‌جن هئچ بیر آت اولماییب منه مینیک وئرمه‌سین. آمما دوزون دئسم، بو ایپی‌قیریغا یاخینلاشاممیرام بئله. ییه‌سی ائله بو خالینا آللانیب، ائی‌بئله پولو یاتیردیب بیر دلی‌سوو دیک‌باشدا. دا بیلمیر خالا دئییل، حالادی. آتی مینیب حال ائله‌مه‌دین، بئش عابباسییا بئله دَیمز.

– محشردی. ائله بیل بوفالو باشینی دؤیمه دؤیوب‌لر بوینوندا.

– ییه‌سی‌نین دئدیینه گؤره آناسی دا بو دیک‌باش کیمی ایمیش. اونا

گؤره اونو مصنوعی صورتده مایالاییب‌لار[۱]. بو دا اونون تؤره‌مه‌سیدی.

– چاره‌سی بودی کی سیلمی‌نی ده بو طؤوله‌یه باغلییاسیز.

– هر ایش گؤرموشم دؤهتورجان، فایدا وئرمیر. او طرفدن ده بیبه‌سی اصرار ائلیر ایندی آت‌لارین فحل فصلیدی. دئییر بلکه بیز ایشمیزی یاخچی گؤرموروخ.

مهترباشی بیردن–بیره پیققیلداییب گولور. ألینی یانینداکی آدامین چیینیه قویوب دئییر:

– سنه بیر سؤز دئییم دؤهتور، اؤز آرامیزدا قالسین. سیراغا گئجه بیردن–بیره بیر فیکیر عاغلیما تاخیلدی. سس‌سیز–صداسیز گتیریب، یاریم چَتول ایچگینی بیر سطیل سویا قاتیب، تؤکدوم بو خان صنمین سو قابینا. سورا بیر سیلمی‌نی اؤتوردوم بونون طؤوله‌سینه. گئجه یاریسی نه اولدی؟! عرفات محشر!.. بیلمیرسن بو ایپی‌قیریخ نئجه دلییه دؤنموشدو. سیلمی‌نی طؤوله‌دن چیخارماسایدیم، سحر لئشینی ییغیشدیرمالییدیم.

آز قالیرام او گئجه‌نین آجیغینی یالانچی مهترباشی‌نین قارنیندا چیخاریم. قارنی‌نین آلتیندان بیر جوت تپیک لاپ حاققیدی. آز قالیر دیل آچیب اونون یالانینی چیخاردیم، «هانسی سیلمی؟! نه واختدان مهترباشی‌نین آدی سیلمی اولوب؟» دئییم. ایندی باشا دوشورم او گئجه

---

[۱]– مصنوعی مایالاما: مصنوعی لقاح

منیم باشیما نه اویون گتیریب. اؤز–اؤزومه دئیردیم گؤره‌سن منه نه اولوب، هئچ ائله بیر حالا دوشمه‌میشدیم!

دئیه‌سن مهترباشی‌نین یانینداکی، ائشیتدییی سؤزدن خوشلانماییب. قاش‌لارینی ییغیب گئنه ألینی بئلیمه، باشیما چکیر. ألینه باخیرام. ألینده قامچی یوخدور. گؤزلویورم گؤروم بو نوازشین سونو هارا چاتاجاق. مهترباشی اونون قولوندان توتوب دئییر:

– دؤهتور جان، گؤزله. بو ایپی‌قیریخ قفیلدن تپیک آتار.

او ایسه ألینی باشیمدان بوغازیمداکی خالا ساری چکیر. بوینومداکی بوفالو خالیمی نوازش ائله‌ییب، دئییر:

– هانی آخی؟ بو کی چوخ حمیل‌دی! گؤزلرینه بیر باخ! پار–پار پاریلداییر.

– آللانما دؤهتورجان، آللانما. به‌خود اولوبدی اونا والئه اولوبسان. اونا گؤره ده بئله حمیل–حمیل سنه باخیر.

مهتر باشی هله بو گونه‌جن هوش ائله‌مه‌ییب کی من ألینده قامچی اولمایان هر هانسی بیر آدمیزادی تپیکله‌مه‌رم.

– نه دئییم! بیر دفعه ده بیر سیلمی گؤندرین یانینا، اگر گئنه یول وئرمه‌سه چاره یوخدو، مصنوعی صورتده مایالاندیرارام.

ایکیسی ده طؤوله‌نین قاپیسیندان ائشییه چیخیرلار. دؤنوب آرخالاریندان باخیرام. مهترباشی قامچینی قیچینا وورا–وورا اوزاقلاشیر.

دئییرم بلکه قارشی طؤوله‌ده‌کی آت دال‌بادال چئزیر، بیر سیچان سامان اوستونده دورتولور...

آلما فلسفه‌سی

دئدیم: «قوی حسابلاییم. صرف ائله‌سه گئداخ»، مات–مات اوزومه باخدی. نم نه‌عجب همیشه‌کی کیمی «آژ تویوخ یوخودا داری گؤرر»، دئمه‌دی. باشا دوشدوم کی، گئنه گؤزو منده، ذهنی اوزاق‌لاردا سئیر ائدیر. بللی دئییلدی گئنه ذهنینده نه فلسفه‌سی توخویور. اونون ذهنی سئیرانگاهی وئجیمه دئییلدی. اؤز فیکریمده قالمیشدیم. ایسته‌میردیم پوخ‌یئدیمه دوشوم. آخی آتاما بوی دئمیشدیم.

«سن وئردیین آیلیغی من ایکی گونده تاپارام.»

«أل–قولووو باغلییان یوخدی کی اوغلوم، بویور تاپ!»،– دئمیشدی آتام.

أل–قولومو باغلایان یوخ ایدی. قول‌لاریمی چیرمالادیم، گؤزلریمی دؤرد ائله‌ییب، ایش اعلان‌لارینا زوم ائله‌دیم.

فلسفه اوخویان فیلسوف دوستوم دئدی: «من ده پایه‌یم!»

«گونو أللی مین. بیر ساعات آرتیق ایشله‌ساخ، گونو أللی سککیز مین. آیینا دوشر نئچه؟.. اوتوز دنه أللی سککیز اولار... نئچه اولار؟»

دوستوم گئنه ذهنی سئیرانگاهیندایدی. دئیه‌سن منی ائشیتمیردی.

«بو حساب ماشینی منی لاپ کورا بئیین ائله‌ییب ها! قوی بئله حسابلییاخ. اوتوز دنه أللی نئچه اولار؟»

«آی‌کیو، آینده‌نین مهندسی سنسن، یا من؟»

«پیپیپی، من ده دیرم به سن فلسفه توخوما ایشینده‌سن، دئمه به منی ائشیدیرسن!»

«سه پنج تا؟ پانزده تا. ایکی صیفر آت اوستونه، اولدو میلیون یاریم، گونده بیر ساعات اضافه... سه هشت تا، بیست و چهار تا، ایییرمی دؤردو ده آت میلیون یاریمین اوستونه، اولار بیر میلیون یئددی یوز قیرخ.»

اونون حسابلاماسینا گولمه‌ییم توتدو.

«مش ریحانا دئمیشدیلر نئچه باغ یونجا واریندی، دئمیشدی: اوش باغ، بئش باغ، ایییرمی بیر باغ... اولان، فلسفه تؤره‌مه‌سی، بو نئجه حسابلاماخدی آخی؟ تورکونو قاتیسان فارسییا، فارسینی قاتیسان تورکویه، فیثاغورث سهلدی، هئچ دکارت دا سنین کیمی حسابلاماغی باشارماز!»

منیم شوخلوغوم وئجینه ده گلمه‌دی. هئچ دوداغی دا قاچمادی. جدّی بیر قیافه‌یله دئدی:

«هر کسی از ظنّ خود شد یار من... سن پولونا گؤره، من ده فلسفه‌سینه گؤره ایستیروخ ایشلییاخ.»

« اؤزووو سریمه، فهله‌لیغین ده فلسفه‌سی اولار؟!»

پنجره‌دن اوتاغا اوزانمیش أیری ستون ایچینده‌کی ایشیقدا هرله‌نن توز ذرّه‌لرینه اشاره ائله‌ییب دئدی:

«سنین باشین چیخماز. بو معلق ذره‌لری گؤروسن، حتی اولارین دا فلسفه‌سی وار!»

دانشگاهدان أکیلیب، بیرلیکده فهله‌لییه گئتدیک. دوستوم منی معلق ذرّه‌لر کیمی یئر-گؤی آراسینا گؤندریب، اؤزو جاذبه قانونوندان تبعیت ائله‌ییب، آغاج آلتیندا أیلشدی. «سن دیرماش یوخاری، من آشاغیداکی‌لاری ییغیم»،- دئدی.

«هانسی فلسفه اساسیندا من یوخاریدا، سن آشاغیدا اولمالیسان؟» – دئدیم.

«آی‌کیو، آپارتمان‌نشینلیخ فلسفه‌سی اساسیندا. من اینديیه‌جن آغاجا چیخمامیشام، قورخورام چیخمامیش کلّه–باش أیاخ دوشم یئره...»

بو دفعه فلسفه‌سینه باش أیدیم. من اونون کیمی پاستوریزه دئییلدیم. اوشاقلیقدان ایشیم آغاجا دیرماشماق ایدی. آتام هله ده حیطیمیزده‌کی، آناسی ایله یاشید اولان توت آغاجینا گؤزبَبه‌یی تک یئتیشردی.

وئدره‌نی گؤتوروب، آغاجا دیرماشدیم. وئدره‌نی بوداق‌لارین بیریندن آسلادیم. ایشه باشلامامیش بیر لبنان آلماسی دریب، آغاجین أته‌یینده دایانمیش دوستوما آتدیم. آلما، دوستومون چیینینه توخونوب، دیسکیندی.

«آی‌کیو، ناشی نیشانچی،آلما آتماغیوین واختینا قالیر هله، منه آتما کی، ساخلا واختیندا صاحابینا آتارسان.»

«اوغول بالا، هامی بیلیر قیرمیزی آلمانین فلسفه‌سی ندی. شرط بودی ساری آلمانین فلسفه‌سینی تاپاسان، اوندا سنه فیلسوف‌الفلاسفه دئیرم.»

«قودوخلانما، ایش فلسفه‌سی ایجاب ائلیر کی ایندی ذهنیوی ایشیوه متمرکز ائلییه‌سن، گؤزله آلمالار زَده‌لنمه‌سین، صادراتی‌دیلار.»

ایکیمز ده شیرین–شیرین ایشه باشلادیق. او، یئره دوشن‌لری تاختا قوطویا ییغیردی، منسه آغاجین لاپ اوجا بوداغینا دیرماشدیم. هله بیر–ایکی آلما درمه‌میشدیم کی، گؤزوم دیوارین اوتاییینداکی قونشو باغینا ساتاشدی. خاناباغین قاباغینداکی بولقوندا، ویلچر اوستونده توخوما توخویان بیر قیزی أیلشمیش گؤرونجه، ساری آلما ألیمده قورویوب، قالدیم. «اولمایا بو پنلوپه منی گؤزلویور»،– دئدیم. آمما سسیمی یالنیز اؤزوم ائشیتدیم.

آغاج باشیندا ناغیل گؤروردوم. قیز او قدر گؤزل گؤرونوردو کی، حاققیم اولماسایدی دا، باخدیم. اؤزو ده یارپاق‌لارین دالیسیندان لاپ بئله جاناسینَر باخدیم. گؤزلریم بوتون اورقان‌لاریمی تیترتدی. تاماشا لذتینی تامسینا-تامسینا ایچیمه چکدیم...

اوشاقلیغیمدا ائشیتدیییم ناغیل‌لاردا، قیزلارین هامیسی‌نین ساچ‌لاری هؤرولموش اولاردی. ایندیسه گؤردویوم ناغیلدا، قیزین قیوریم ساچ‌لاری دؤشونه تؤکولموشدو. قیز منی گؤرمزدن، توخومانی دیزی اوسته قویوب، ویلچرین دسته‌ییندن آسیلمیش بالاجا سبدن بیر ساری آلما چیخاردیب، دیشینه چکدی. منیم آغزیم سولاندی. قیز ألی‌نین دالیسی ایله آغزینی سیلیب، گئنه آلمایا دیش ووردو. آز قالدی ألیمده‌کی آلمانی قیزا ساری آتیب، «من ده بوردایام» - دئییم. آمما ألیم احساسیمدان فرمان آلمادی. عاغلیم احساسیم ایله قارشی-قارشییا دایانمیشدی.

گؤردویوم ناغیلا والئه اولدوم. حساب-کیتاب یادیمدان چیخدی. عمرون بوتون گون‌لرینی اجرت‌سیز آغاج باشیندا اوتوروب، یارپاق‌لارین آرخاسیندان سئیرانگاهیمدا اولدوغو ناغیلا تاماشا ائده بیلردیم. نه یاخجی آتاما بوی دئمیشدیم. نه یاخجی کی دوستوم پاستوریزه بؤیوموشدو، آغاجا چیخماق فوبیاسی وار ایدی. یوخسا بئله بیر محشر ناغیلی هاردا اوخویا بیلردیم.

«ناشی نیشانچی، وئدره‌نی دولدوردون وئر گلسین.»

فلسفه‌چی دوستومون سسی آز قالدی گؤردویوم ناغیلی زده‌له‌سین. منسه وئدره‌نی دئییل، ذهنیمی آلما فلسفه‌سییله دولدورموشدوم. اؤزو ده ساپ ساری، سولو، شیرین بیر آلما...

هر قولاغیمدا بیر قیزیل آلما

گیلاس آغاج‌لارینین شکوفه‌لری قیسیر قالیب، مئیوه‌یه چئوریلمه‌سه‌یدی، گؤره‌سن طبیعتین تئلینه توخوناردی؟!
گیلاس سلیمانین عشق قایناغی، منیم ایسه اوره‌ییمین باشینداکی قوردلارین قیداسی‌دیر. گؤزدن ایراق اورکدن ایراق دئییب‌لر قدیم آدام‌لار. گیلاس فصلی باشلانینجا اوره‌ییمین باشینداکی قوردلارین قایناشماسی دا باشلانار. ائله کی گیلاس فصلی باشا چاتدی، قوردلارین دا قایناشماسی آزالار.
یئرسیز زاماندا یئرسیز بیر مکاندا اولماق همیشه انسان دوشونجه‌سینی چپ–چئویر ائدر دئیه، دوشونورم. بلکه او گون اوغرونجا حیطه سوزولوب، سلیمان ایله سونانین سؤزلرینه قولاق یاتیرتماسایدیم، قوردلار هئچ واخت اوره‌ییمده توخوم سالمازدی. هر سفر او گونه فیکیرلشنده، سانکی او حادثه‌لر ایندی اوز وئریر.

ائو اهلی گون اورتا یوخوسوندادیر. پنجره‌دن بویلانیب باخیرام. کوچه قاپیسی آچیقدیر. سلیمان قاپینین آستاناسینداکی پیلله‌ده، قونشو قیزی سونا ایسه کوچه‌ده دایانیب، دانیشیرلار. نه دئدیک‌لرینی آنلایا بیلمیرم. دئیه‌سن

سونا یئنه اؤزونو شیتلندیریب، سلیمانین بئیینینی قازیر. اوره‌ییمین باشینداکی قوردلار قایناشیر.
آتام اوتاغین یوخاری باشیندا، آنام ایسه اوتاغین آستاناسیندا یاتیب. آتام ائله درین یوخویا دالیب خورولدایر کی، قوجاقلادیغی موتککه‌نی بوش بوراخیب. پنجه‌لریم اوسته آتامین بوش بوراخدیغی موتککه‌نی گؤتوروب، اؤز ملفه‌مین آلتینا سوخورام. دیزی–دیزی آناما ساری گئدیرم. یوخودا فیسلدایر. عاغلیم سونا ایله سلیماندا قالیب، آمما آنام بوشقا کیمی قاپینین قاباغینی کسیب. آلیمی گؤزونون قاباغیندا یئلله‌ندیریرم. گؤرمور. بوتون گوجومو توپلاییب، آنامین اوزریندن دهلیزه آتیلیرام. حیطه سوزولمه‌میش نئچه ثانیه دایانیب آنامی گودورم. او ایسه هله ده فیس–فیس فیسلدایر.
گونش قاباغیندا قالمیش دمپایی‌لاریم قیزیشیب، آیاق‌لاریمی پؤشله‌ییر. ایکینجی مرتبه‌نین دمیر پیلله‌لریندن ائنیب، حوض باشینا قاچیرام. آیاغیمی حوضون ایچینه باسیرکن بالیق‌لار دیسکینیب، تلاطومه دوشنده، هؤووشنه ایله ائو صاحبیمیزین پنجره‌سینه ساری دؤنورم. سلیمانین آناسینی پنجره دالیندا گؤرمه‌ییبنجه، اوره‌ییم دینجه‌لیر.

گیلاس‌لاری اوووجلاییب، بوشقابا تؤکورم. بئش–اون دقیقه‌دیر سلیمان ایشدن گئری دؤنوب، یورقون جانینی مبل اوسته سالیب، موبایلینی قوردالاییر. اونون مبل اوسته اوزانمیش وجودونا باخیرام. گؤره‌سن بو وجود منیم وجودوملا بیرلشنده منیمله بیرله‌شیر یوخسا... هر سفرینده دقت ایله اونو ایزله‌میشم. اوزونون حالت‌لرینی، کیپریک‌لرینین بیر–بیرینه قیفیللاندیغینی، یاریم‌آچیق آغزیندان چیخان نفس‌لرینی، هر سفرینده گؤزلری یومولو اولدوغونا گؤره بو شوبهه ایچیمده قالیب. منیمله بیرله‌شن بو

وجود منیمله بیرله‌شیر یوخسا...
سلیمانین گؤزوندن گیزلین جوت گیلاس‌لارین چؤپ‌لرینی بیر-بیریندن آییریرام. گیلاس‌لار دیب‌لرینه چؤپ سوخولموش شارلارا بنزه‌ییرلر. بشقابی میز اوزرینه قویماق همن سلیمان قالخیب أیله‌شیر. دونن گیلاس‌لارین چؤپ‌لرینی دیبدن قوپارتدیغمی گؤرونجه دئدی: «بو ندی؟ اولمویا یئمک عوضینه گیلاس‌لاری شار کیمی اوتاغین بو باشیندان او باشینا هئلله‌ده‌جه‌ییک؟! گیلاسین چؤپونو قوپارتماقدا سندن چیخدی؟»
جوت گیلاس‌لاری تکله‌دیییمه یئنه اعتراض ائده‌جک دئیه هؤووشنه‌م وار. او ایسه اوزومه باخمادان دینمز دانیشماز تکله‌دیییم گیلاس‌لاری جوت-جوت گؤتورب، ألینی یوخاری آپاریب، اوشاق کیمی آغزینا ساری ساللاییب، یئییب، چرده‌ک‌لرینی بشقابا پوفله‌ییر. سلیمان گیلاسدان علاوه هئچ بیر مئیوه‌نی او طرزده یئمز.

حوضون سویو آیاق‌لاریمی سرینله‌تسه ده، دمپایی‌لاریم هله ده ایستی‌دیر. سلیمان قاپینین آستاناسینداکی پیلله‌ده دایانیب، آرخاسی حیطه ساریدیر. سونا منی گؤرمه‌سین دئیه دمپایی‌لاریمی چیخاردیب، آیاق‌یالین دیوارا سینیب اوغرونجا قاپیپا ساری گئدیب، اونلاری ایزلرکن دانیشیق‌لارینا قولاق آسیرام.
«هر سیرغا عوضینه بیر شار.»
«خئیرم، قبول دئیی، مه‌یه گیلاسین جوتو نئچه‌دی کی؟»
«یاخچی دا!، اوندا بیر جوت سیرغا عوضینه بیر شار، آمما بیر شرطنن، شاری اؤزوم سئچه‌جه‌یم.»
سونا قولاغینی سلیمانین آغزینا ساری ساللاییر. او ایسه آغزینی آچیب آغاج

بوداغیندان گیلاس یئین کیمی سونانین قولاغیندان سالالانمیش چؤهره‌یی گیلاس سیرغاسینی یئیپ، چره‌دک‌لرینی قاپینین آستاناسینداکی پیلله‌یه پوفله‌ییر. آغزینی سونانین او بیری قولاغینا آپاراندا سونا دالی چکیلیر. اوره‌ییمده قایناشان قوردلارین بوینوزلاری اوره‌ییمین نم هاراسینا باتیر...

«اولماز، اوّل شاری وئر سورا بو بیری سیرغانی یئ.»

«والـلّه جیغالّلیخ ائله‌مرم.»

«یوووو... اوّل شاری وئر سورا...»

سلیمان اوووجلارینی آچیر.

«من او یئکه شاری ایستیرم.»

«خئیرم، او زقه شاردی، عمی‌جانیم بولبرینگدن چیخاردیب.»

«اوندا بس او یاشیل شاری وئر.»

«یوخ، یاشیلی دا وئره‌نمرم.»

«گؤردون کی جیغاللیق ائلیسن.»

«خئیرم، جیغاللیق ائله‌میرم کی، یاشیل شار سنین گؤزلریوین رنگینده‌دی اونا گؤره وئرمیرم. اونو هئش کیمه وئرمرم کی.»

سونا گولور.

«اوندا بس او گیلاس رنگینده‌کی شاری وئر.»

سونا شاری آلیب، یئنه قولاغینی سلیمانین آغزینا ساری سالالاییر...

سلیمان تک گیلاس‌لاری جوتله‌ییب یئینده اوزده سایماز یانا یاناشسام دا اوره‌ییمین باشینداکی قوردلار بوینوزلارینی ایتیلدیب، اوره‌ییمین نم هاراسینا باتیر. گیلاس فصلی باشا چاتسایدی قوردلارین بوینوزلاری دا کوته‌لردی. قوردلار منیم ضعیف داماریمدیر. آنام دئمیشکن، عاغیللی قادین‌لار ضعیف

دامارلارینی ائولندیک‌لری کیشی‌یه گؤسترمزلر. سلیمانین ذهنینی یایینديرماغا چالیشیب، گیلاس یئمک لذتینه مانع یارادیم دئیه، تلویزیون سسینی اوجالدیرام. خبر کانالی افغانستاندا انتحاری حادثه‌ده اؤلن‌لرین سابیسینی سایرکن انتحار وسیله‌سینی گؤستریر. بو سفر اؤلوم ابزاری انتحاری قورشاق[1] دئییل، بو سفر انسان‌لارین اؤلوم ابزاری بیر آمبولانس ایمیش. انسان‌لاری اؤلومدن قورتاران ابزار انسان‌لارین اؤلومونه سبب اولدوغو یئنه ذهنیمی قاریشدیریر.

عشق، انسان‌لاری یاشادان انتزاعی بیر ابزار اولسا دا، منی یاشاتمیر، منی ایچیمدن یئییر. سلیمان انتحاری اؤلوم خبرینی ائشیتمه‌میش کیمی آغزینی گؤیه آچیب، بیر جوت چؤهره‌یی گیلاسی آغزینا ساللاییر.

اونون گیلاس توتان ألینه باخیرام. گؤره‌سن گیلاس‌لاری اونون آغزینا ساللایان سلیمانین ألی‌دیر یوخسا سونانین قولاغی؟ گیلاس‌لاری اونون ألیندن آلیب، دیوارا چیرپماغیم گلیر. سلیمان چؤپ ایله چردک دولو بشقابی میز اوسته قایتاریر. ندنسه اؤزومو بشقابا توپورولموش چردک‌لر کیمی حس ائدیرم.

سونا دئییر: «صاباح گئنه سنه سیرغا گتیریم؟»

ایکیسی ده گولوشورلر. قوردلار اوره‌ییمدن باشیما قالخیر. صاباحی دؤزه بیلمرم. ائویمیزه ساری قاچیرام. یالین‌آیاق‌لاریم دمیر پیلله‌لرین ایستیسیندن پؤشله‌نیر. تلم‌تله‌سیک یخچالی آچیب، سوماخبالالاداکی گیلانارلاری آلت اوست ائله‌ییب، سیرغا آختاریرام. آنام اوتاغین آستاناسیندا دهلیزه ساری

---

[1] قورشاق: کمربند.

أییلب یوخولو یوخولو دئییر: «جانین یانماسین قیز! بئش دیقه دیش دورانمیسان. اوردا نه قوتدالانیسان آخی!»

آنام یئنه باشینی بالیش اوسته قویوب، گؤزونو یومور. گیلانار سیرغالاریمی قولاق‌لاریمدان ساللاییب، حیط ائنیرم. سلیمان حوض قیراغیندا اوتوروب، سویو لپه‌لندیریر. بالیق‌لار یئنه تلاطمه دوشوب‌لر. دمپایی‌لاریمی گئییرم. سلیمان سیرغالاریمی گؤرسون دئیه اونون قارشیسیندا اوتوروب، باشیمی دبردیرم. او ایسه منه باخمیر. بالیق‌لارلا اوینايیر.

دئییرم: «آتام دئییر کی قیزلار شار اویناتمازلار.»

«دوز دئییر دا، قیزلار قولچاق اوینادار، ائوجیک قورار.»

«اونا گؤره من ده هئچ شاردان خوشوم گلمز.»

«کی نه اولسون؟»

«هئش زاد، دئییرم یانی گیلانار یئییرسن؟»

«من گیلانار سئومه‌رم، تورش اولار.» سلیمان باشینی بئله قالدیرمیر سیرغالاریمی گؤرسون.

سیرغالاریمی چیخاریب، اونون گؤزونون قاباغیندا یئییرم. اوتدوغوم چرده‌ک‌لر اوره‌ییمین باشینداکی قوردلارا قاریشیب، اوره‌ییمی دَلن کیمیدیرلر.

یخچالدان بیر چنگه گیلانار گؤتورب، اووجوم ایچینده دوزلاییب چؤپ‌لرینی ألیمله قوپاردیب، یئییرم. گیلانار چرده‌ک‌لرینی اودماقدان خوشوم گلیر. گیلانار چرده‌یینی اودماق، ضعیف داماریمی اودماق کیمیدیر. سلیمان گؤزو یومولو مبل اوسته اوزانیب مورگوله‌نیر. گؤره‌سن بو آن اونون بیر–بیرینه قیفیللانمیش کیپریک‌لرینین آلتیندا کیم گزیر؟ بو آن اونون بئینی کیم ایله

دولودور؟ اونونلا بیر ائوی، بیر یاسدیغی پایلاشان من، یوخسا...
اونون کیپریک‌لرینین قیفیلینی آچیب آلتینی گؤرمه‌ییم گلیر. اونون بئینیده گزیب، هر آن کیمی دوشوندویونو بیلمه‌ییم گلیر.
مبل اوسته اوزانمیش نارین-نارین خورولدایان او کیشی قالیبلی بدنه باخیرام، أل‌لرینی سینه‌سینه چارپازلامیش قول‌لار، بوغاز دریسی‌نین آلتیندا دیک قالمیش سوموک کیمی سیب آدم، گؤره‌سن سلیمانین بوغازیندا سوموک کیمی ایلیشیب قالمیش او سیب آدم منم یوخسا....
یقین کی، بیر آن اؤنجه یئدییی او گیلاس‌لارین دادی هله ده بیغ آلتیندا ایتمیش دیل-دوداغیندا قالیب. سلیمانین بدنینه بئله شوبهه‌له‌نیرم. وجودوموز بیرلشدییی آن منیمله اولمادیغینی حس ائتمیشم. من نئجه؟ وجودوموز بیرلشدیینده اونونلا اولموشام، یوخسا اؤزومو اونودوب، سونانین ایزینی اونون حس‌لرینده آختاریب، اوره‌ییمین باشینداکی قوردلاریمی قیدالاندیرمیشام!
سیلمانین یوخوسو درینله‌شیب، خورولداییر. منسه یئنی‌یئتمه چاغ‌لاریما دؤنمه‌ییم گلیر. آستاجا آشپازخانایا گئدیب، اؤزل اشیالاریمی ساخلادیغیم چای جعبه‌سینی کابینتده بشقاب‌لارین دالیسیندان گؤتوروب، قاپاغینی آچیب یئره بوشالدیرام. بیرجوت قاشی دوشموش تئل سانجاغی، آتام بو سانجاقلاری آلدیغی گون اونلاری تئلیمه سانجیب، سونایا یاندی-قیندی وئرمیشدیم. داییم تورکیه‌دن هدیه گتیردییی گونش عینکیمین سینیق آغ چرچیوه‌سی، هدیه‌نی آلدیغیم گون اونو گؤزومه تاخماغا بئله تامارزی قالدیم.

عینکی گؤزومه تاخدیغیم آن گونش بیردن-بیره باتیر. گونون جیزلاما چاغی ایکیندی چاغینا چئوریلیر. سئوینجک کوچه‌یه قاچیرام. سلیمان شار اویونو

اوچون میسمار ایله یئرده بالاجا چوخورلار قازیر. سونا ایسه قاپی‌لارینین قاباغیندا سکّیده اوتوروب، عینکی گؤزومده گؤرورکن یئریندن قالخیر.

«وئریسن من ده بیر دفه تاخیم؟»

«داییم تورکیه‌دن گتیریب، وئرمیرم.»

سلیمان چوخور قازیرکن بیزیم تارتیشمامیزا باخیر.

«یئمیرم کی، بیر دفه گؤزومه تاخاجام قئیتَرم دا...»

سلیمان چوخور قازماغی یاریدا بوراخیب، میسماری یئره آتیر.

«وئریسن من بیر دفه تاخیم؟»

سلیمان گیلانار سیرغالاریمی یئمه‌سه ده عینکیمی اونا وئره‌رم.

سلیمان عینکی گؤزونه تاخیب یئر گؤیه باخیب، أل‌لرینی آچیب دولانباج دولانیر. اونون ایشینه گولورم. بیر آندا عینکی اؤز گؤزوندن گؤتوروب، سونانین گؤزونه تاخیر.

«تاخ بی، ائله بی کی هر یئر کؤلگه اولور.»

قوردلار اوره‌ییمی دئشیر. چنگه‌می سالیرام عینکی سونانین گؤزوندن گؤتورورم. سلیمان ایسه منه مانع اولسون دئیه ألیمدن یاپیشیر.

«یئمیه‌جک کی، باخیر وئرسین داااا.»

عینک ألیمدن یئره دوشوب شیشه‌لری پَرن‌پرن اولوب چرچیوه‌سی سینیر.

قیویر–زیویرین آلتیندا یاشیل بیر شار منه گؤز آغاردیر. بو شاری اوغورلادیغیم گون اوره‌ییمین باشینداکی قوردلارین اوره‌یی سرینله‌دی.

سونایلا سلیماندان کوسموشم. تک‌باشیما پالاز سالیب قاپیمیزین قاباغیندا اوتوروب، کیهان بچه‌ها مجله‌سی اوخویورام. سونا سکّیده اوتوروب، سلیمانا

باخیر. سلیمان ایسه توریاق اوسته دیزه چؤکوب، شار اوینادیر، شارلاری چوخورلارا ساری هئللەدیر. شارلار بیر-بیرینه توخونوب چیققیلدایاندا گؤز آلتی اونا باخیب، یئنه مجلەمی اوخویورام. سلیمان بیردن-بیره قالخیب شارلاری چوخورلاردان ییغیب، سونایا وئریر.

«گل دور آستانادا شارلاری ساخلا من قاچیم ایشەمەییمی ائلەییم، گلیم.»

سلیمان ایله سونا قاپیدان ایچری کئچرکن چوخورلارین بیرینده یاشیل بیر شارا گؤزوم ساتاشیر. اورەییمین باشینداکی قوردلار تلاطومه دوشور. جَلد اوزانیب شاری گؤتوروب، اووجومدا برک-برک سیخیرام. سلیمان توالتدن قاییدیب، شارلاری سونادان آلیرکن دئییر: «به یاشیل شاریم هانی؟ سن گؤتدون؟»

سونا گؤزونون لیلیینی آخیدیر.

«یالان دئمه. سن اوغورلادین.»

سونا آناسی‌نین جانینا آند ایچیر. اونلار تارتیشیرکن من پالازیمی ییغیشدیریب، ائوه گئدیرم. اورەییمین باشینداکی قوردلارین توی بایرامی‌دیر.

بیر آن پیشخوانین بؤیروندن آشپازخانایا گیرن سلیمانی گؤروب، دیسکینیرم. در حال اووجومو یومورام. اووجومداکی یاشیل شاری گؤرمەسین دئیه اورەییمده ایناندیغیما یالواریرام.

«او شار سنده نئینیر؟»

ایل‌لر سونرا اوغورلوغوم آی ایشیغینا چیخسا دا، دینمیرم.

«اونو سن اوغورلامیشدین؟»

یئنه دینمیرم. دانیشسام ضعیف داماریمی آچیق-آیدین سلیمانا گؤسترمیش

اولارام. آنام دئمیشکن عاغیللی قادین‌لار ضعیف دامارلارینی ائولندیک‌لری کیشییه گؤسترمزلر.
آپارتمان قاپیسی ایشگیلله‌نیر. سلیمانین عادتی‌دیر ناراحات اولدوغوندا ائودن ائشییه چیخیب، هاواسی دَییشیلندن سورا گئری دؤنسون.
أل–قولوم سوستالیب. گؤیلوم دوزلو گیلانار ایسته‌ییر. قیویر–زیویریمی چای جعبه‌سینه قایتاریرام. یاشیل شار اووجومدا قالیر. سلیمان گئری دؤندویونده اونا نه دئمه‌لییم؟
یخچالدان گیلانار گؤتورورکن گؤزوم گولابی نوبار آلمالارا ساتاشاندا، یئنه سیب آدم ناغیلینی خاطرلاییرام. گؤره‌سن سلیمانین بوغازیندا سوموک کیمی ایلیشیب قالمیش او آلما، سونادیر یوخسا هر بیریمیزین بیر دیلیمی اونون بوغازیندا ایلیشیب قالیب؟!
شاری سلیمانین کامپیوترینین کنارینا بوراخیب، ایکی جوت آلمانین چؤپ‌لرینه ساپ دویونله‌ییب، سیرغا کیمی قولاق‌لاریمدان آسلاییرام. بشقاب دولو دوزلو گیلانالاری یئییب، چردک‌لرینی اودارکن سلیمانین گئری دؤنمه‌یینی گؤزله‌ییرم...